

## TECHNISCHE VRAGEN EN ANTWOORDEN PROGRAMMABEGROTING 2017 – 2020

versie 09-11-2016

Technische vragen gesteld na adviescommissies zijn blauw gearceerd

### TECHNISCHE VRAGEN OVER PROGRAMMABEGROTING

Vraag	Antwoord
<b>Algemeen</b>	
<b>Thema Kracht van de samenleving blz 15</b>	
Burgerkracht moet geen middel voor eigen doelen zijn. Wie bepaalt wanneer dit aan de hand is? Als burgers zeggen algemene doelen te dienen, wie is dan de gemeentelijke overheid om dit te ontkennen? En op basis van welke criteria zal de gemeentelijke overheid dit ontkennen?	Bij burgerinitiatieven of bij deelnemen aan co-creatie spelen altijd belangen van burgers een rol. Dat moet ook, daar zit belangrijke motivatie. Als gemeente zijn we soms wel, soms niet direct betrokken bij initiatieven. Als we betrokken zijn of worden, stellen we altijd vragen m.b.t. wie meedoen, of is gesproken met belanghebbenden die niet meedoen maar die wel worden geraakt in hun belang, hoe die er over denken enz. We vinden het belangrijk dat iedereen die mee wil doen mee kan doen. We werken verder zo transparant mogelijk. Informatie wordt gedeeld. Als we zien dat individuele of deelbelangen sterk gaan wegen, zullen we dit benoemen. Daarmee sturen we op goede afweging van belangen door en tussen de mensen zelf.
<b>Thema (Regionale) samenwerking en netwerken blz 19</b>	
Oss kiest er voor om bij regionale samenwerking het liefst in Triple Helixverband te werken. Hoe bouw je daarbij de garantie in dat uiteindelijk het belang van de burger vooraan blijft staan omdat bij het model van Triple Helix burgerinitiatief/burgerkracht geen plek heeft?	Op dit moment is Agrifood Capital een triple helixsamenwerking waarin bedrijven, onderwijs en overheden samen werken aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat in Oss en de regio. De belangen van burgers als het gaat om voldoende werkgelegenheid en een sterke economie met ruimte voor eigen initiatief worden daarmee gestimuleerd. De overheden brengen het belang van de inwoners in de triple helixsamenwerking in en zijn hierop aanspreekbaar door de gemeenteraad. Agrifood Capital is momenteel geen quadruple helixsamenwerking waaraan burgers op regionale schaal rechtstreeks deelnemen.

<b>Programma 1 Zorg en welzijn blz 25</b>	
<p>'In 2016 verwachten we een tekort op de budgetten voor jeugdzorg. We hebben er daarom voor gekozen om de landelijke korting op jeugdzorg niet door te voeren in onze eigen budgetten. Het verlenen van adequate zorg binnen de bestaande budgetten blijft een financieel risico.'</p> <p>- Ik begrijp niet goed wat hier staat. Wordt hier bedoeld dat er een tekort verwacht en dat daar nog een landelijke korting bovenop komt, maar dat we die niet doorvoeren maar dus met ander geld aanvullen?</p>	<p>Het gebruik van jeugdzorg is (ook historisch) hoog in Oss (dit is mede reden geweest om preventie als speerpunt op te nemen in de begroting 2017)</p> <p>Regionaal was afgesproken om gebruik vertraagd te laten doorwerken in de bijdrage van gemeenten aan de regionale inkoop van zorg in natura, dit om grote fluctuaties voor gemeenten te voorkomen. De uitwerking van deze afspraak heeft echter opnieuw tot discussie in de regio geleid. Afhankelijk van de manier van rekenen kan er een tekort ontstaan voor Oss, dat we op basis van eerdere besluiten in de regio niet hebben voorzien</p> <p>Daarnaast zal hoe dan ook een hoger gebruik in de komende jaren leiden tot een hogere bijdrage aan de regionale inkoop. We lopen dus ook een risico omdat preventieve maatregelen pas na enige tijd effect hebben op het gebruik. Dit is reden voor het college om de korting van het rijk in 2017 te compenseren.</p>
<p>6. nieuw beleid Impuls van zorg naar welzijn.</p> <p>1. Waar wordt die 661.000 precies aan onttrokken bij de zorg?</p> <p>2. Waaraan wordt die 661.000 bij welzijn concreet aan besteedt?</p>	<p>Het bedrag ad € 661.000 wordt niet onttrokken aan een reserve. Zoals op pagina 32 en 33 van de programmabegroting 2017-2020 is aangegeven verwachten we een overschot op de budgetten huishoudelijke verzorging (hv) en huishoudelijke hulp toelage (hht).</p> <p>Reden van dit overschot zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Verschuiving van duurdere HV naar goedkopere HHT € 274.000</li> <li>Extra rijksinkomsten € 250.000</li> <li>Daling Persoonsgebonden budget € 100.000</li> <li>Diverse kleinere afwijkingen € 37.000</li> </ul> <p>In de programmabegroting is aangegeven dat budgetten beschikbaar stellen voor verschuiving van zorg naar welzijn. Doel is om kostenbesparing te kunnen realiseren waardoor in de komende jaren op een goede manier zorg kunnen blijven leveren aan inwoners die dat echt nodig hebben. Concreet voor 2017 denken wij aan extra inzet op jeugdpreventie, pilots voor wonen en zorgvoorzieningen en collectieve voorzieningen in de vorm van dagbesteding.</p>
<p>7. 30-ontwikkelingen. Hoeveel zaken zijn er op dit moment nog onder de rechter betreffende de huishoudelijke</p>	<p>Er ligt nog 1 dossier HH onder de rechter, hiervan is medio november de zitting.</p>

hulp?	
<p>11. lasten per product.  1. Wat valt er precies onder het budget Jeugd en Opbouwwerk?  2. Wat was de benutting van dit budget in het afgelopen jaar?</p>	<p>Budget Jeugd en Opbouwwerk  Onder deze post vallen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Subsiëring jeugdwerk</li> <li>• Opbouwwerk</li> <li>• Jeugdaccommodaties</li> </ul> <p>Subsiëring jeugdwerk  Bij subsiëring jeugdwerk denk o.a. aan scoutings, KPJ's, Jeugdbelangen, kindervakantieweek, jongerenraad e.d.  De raming 2017 hiervoor bedraagt € 202.008 en in 2015 is daarop € 163.299 uitgegeven.</p> <p>Opbouwwerk  Denk hierbij o.a. aan subsiëring Samenlevingsopbouw, wijkstichting Oss-zuid, Schadewijk wijkstichting, Dorpsblad Torenklanken, ontwikkelingssamenwerking, Stolp. In 2017 betreft de raming € 128.870 maar structureel is deze post € 45.000 lager omdat voor 2016 en 2017 bij de programmabegroting 2016-2019 € 45.000 beschikbaar is gesteld voor aanpak jeugdoverlast Schadewijk. In 2015 is op deze post € 1,5 miljoen uitgegeven. Echter daarvan had € 1,4 miljoen betrekking op kosten Vivaan. Vivaan is per 1 januari 2016 opgegaan in ONS welzijn en dat budget is daardoor overgeheveld naar de producten WMO en jeugdzorg.</p> <p>Jeugdaccommodaties  Hierop worden o.a. de eigenaarslasten zoals verzekering, belastingen, onderhoud, rente en afschrijving van onze jeugdaccommodaties verantwoord. De raming 2017 bedraagt € 143.073 (na verrekening huuropbrengst) en de werkelijke kosten 2015 hebben € 188.678 bedragen.</p>
<p>Blz 32, 30 ontwikkelingen;  In de programmabegroting van 2016-2019 stonden de 30 ontwikkelingen (pag. 11) voor WMO woonvoorzieningen van 2016 t/m 2019 begroot op resp. -375, -440, -676 en -540 K.  Waarom zijn de WMO woonvoorzieningen niet in de programmabegroting van 2017 t/m 2020 opgenomen in de 30 ontwikkelingen?</p>	<p>De 30 ontwikkelingen van de Programmabegroting 2016-2019 zijn allen cijfermatig verwerkt in de overzichten zoals opgenomen op pagina 200 e.v. van de Programmabegroting 2017-2020.  Wij verwachten dat de geraamde uitgaven en inkomsten in de Programmabegroting 2017-2020 (dus inclusief de effecten uit voorgaande jaren) voldoende zijn om de ontwikkelingen te kunnen opvangen. Dit is de reden waarom nu geen nieuwe 30 ontwikkelingen in de Programmabegroting 2017-2020 gepresenteerd worden.</p>
<p>blz 33, toelichting 30 ontwikkelingen;</p>	<p>In de toelichting is beschreven uit welke bedragen dit bedrag is opgebouwd. Het verschil wordt veroorzaakt doordat het incidenteel voordeel kleiner is vanwege de HHT bijdrage die regionaal moest worden terugbetaald.</p>

<p>Verlaging hulp in de huishouding is 1.119 K euro. Uit welke bedragen is dit bedrag opgebouwd? Het totaal van de bedragen die verderop als voordeel en meevallers worden genoemd is immers een ander bedrag)</p>	
<p>blz 33, toelichting 30 ontwikkelingen; Er vindt een verschuiving plaats van HV naar HHT. Wordt de verschuiving veroorzaakt door het feit dat mensen geen indicatie meer krijgen voor HV, en daardoor zijn aangewezen op HHT waarbij een eigen bijdrage verschuldigd is?</p>	<p>We zien een afname van aantal aanvragen voor de maatwerkvoorziening HV en een toenemend aantal mensen die een aanvraag doet voor HHT. Dit wordt niet veroorzaakt doordat mensen geen indicatie krijgen voor HV maar doordat meer mensen kiezen voor de HHT.</p>
<p>blz 33, toelichting 30 ontwikkelingen; HHT is goedkoper. Klopt het dat hier bedoeld wordt 'HHT is goedkoper voor de gemeente'</p>	<p>Vanwege de rijksbijdrage is de HHT goedkoper.</p>
<p><b>Programma 2 Werk, inkomen en onderwijs blz 37</b></p>	
<p>Voor het PO en VO bestaat wettelijke regelgeving o.a. op het gebied van huisvesting waaraan de gemeente dient te voldoen. Geldt er ook wettelijke regelgeving voor het MBO en HBO waaraan de gemeente dient te voldoen? Zo ja, wat houdt deze wettelijke regelgeving dan in?</p>	<p>Er is voor onderwijs sprake van twee regimes. Voor PO en VO, inclusief expertisecentra speciaal onderwijs, geldt een wettelijk kader waar gemeenten een onderwijshuisvestingsplicht hebben. MBO, HBO en Universiteiten zijn zelf verantwoordelijk voor huisvesting. Zij krijgen geld van de centrale overheid hiervoor en voor de instandhouding. Gemeenten hebben alleen een rol waar het gaat om bestemmingsplannen, ruimtelijke ordening, etc. voor en rondom locaties voor het MBO, HBO of Universiteit (inrichting openbare ruimte, infrastructuur, etc.).</p>
<p><b>Programma 3 Voorzieningen voor sport, cultuur en ontmoeten blz 48</b></p>	

<p>In hoofdstuk 3 blz. 50 wordt bij de activiteiten gesproken over het "doen van een exploitatiescan op 8 gemeenschapsaccommodaties". Welke accommodaties zijn dit?</p>	<p>Acropolis Megen  Wijkcentrum Schadewijk  Wijkcentrum Kortfoort  Het Zuidergebouw  Dorpshuis de Berchplaets  Gemeenschapshuis Haren (de Haar)  Vidi Reo Ravenstein  De Binnenstad</p>
<p>Bij het totaaloverzicht van de subsidies wordt bij "Evenementen en stadspromotie", nog steeds een bedrag van Euro 6023 gereserveerd voor "Ravenstein bij Kaarslicht". Is deze post niet komen te vervallen?</p>	<p>Het evenement gaat inderdaad definitief niet door in 2017. Het geld kan vrijvallen binnen het budget Evenementenbeleid, waardoor andere initiatieven ondersteund kunnen worden.</p>
<p>Bij het kopje "aanpassen bezuiniging buitensport". De deadline is vervallen, is er 1 nov met de regiegroep een overstemming bereikt over de capaciteitsnorm v h voetbal? Zo niet, wat is dan het scenario?</p>	<p>Er is op 1 november overeenstemming bereikt met de regiegroep over de capaciteitsnorm voor het voetballen. Er is geen ander scenario nodig.</p>
<p>waar is het Muzelinck frictiebudget aan uitgegeven in 2016?</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kosten personele ombouw / afvloeiing € 239.782,55</li> <li>Bestaande uit transitievergoedingen, suppletie, leegstand.</li> <li>• Kosten ad interim directie € 52.628,24</li> <li>Salaris directeur, inclusief reiskosten, werkgeverslasten en telefoonkosten.</li> <li>• Inhuur deskundige ondersteuning € 39.864,76</li> <li>Advies HRM m.b.t. personele ombouw , advies financiën i.v.m. inrichting financiële administratie, advocaat-en mediationkosten.</li> <li>• Aanpassing ICT en administratie € 7.200,46</li> <li>Kosten implementatie cursistenadministratiesysteem, kosten loskoppeling backoffice met NOBB.</li> <li>• Modernisering pand I uitstraling € 2.428,10</li> <li>Kosten zichtbaarheid en uitstraling (banner, inrichting pand)</li> </ul> <p>Totaal € 341.904,11</p>

blz 55 - waar zijn de Budgettair neutrale wijzigingen per jaar uit opgebouwd?

### Budgettair neutrale wijzigingen

#### *Programma 3. Voorzieningen voor sport, cultuur en ontmoeten*

2016 2017 2018 2019 2020

<b>Bijstelling budgetten i.v.m. wijziging btw regime</b>	<b>144</b>	<b>354</b>	<b>354</b>	<b>354</b>	<b>354</b>
--	------------	------------	------------	------------	------------

Ingaande september 2016 mag er geen btw meer verrekend worden bij de exploitatie van de sporthallen (programma 3) voor zover het primair onderwijs gebruik maakt van de accommodaties. Met het vervallen van de verrekening komt ook een einde aan de constructie van facturering en subsidiëring van het gym-onderwijs (programma 2). Het nadeel in de exploitatie wordt opgevangen door vrijval van overtollig budget voor legionellapreventie.

<b>Aanpassing subsidies en diverse kleine aanpassingen</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>	<b>-3</b>	<b>-2</b>
--	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

We passen van een aantal instellingen de subsidie aan door o.a. mutaties van het aantal leden. Deze mutaties leveren samen met enkele kleine aanpassingen een beperkt structureel voordeel op van bijna € 1.600 in 2020. Het saldo voegen we toe aan de post loon- en prijscompensatie (programma 10) en daarom is het geheel budgettair neutraal.

<b>Indexering subsidies en gemeenschappelijke regelingen</b>	<b>0</b>	<b>105</b>	<b>106</b>	<b>106</b>	<b>105</b>
--	----------	------------	------------	------------	------------

We verhogen de subsidies voor de jaarlijkse loonstijgingen bij de professionele instellingen. Denk hierbij onder andere aan de Lievekamp, Muzelinck, bibliotheek, Sport Expertise Centrum, Golfbad e.d.. De loonstijgingen zijn afhankelijk van de specifieke CAO-ontwikkelingen per sector. Voor de reguliere prijscompensatie geldt de nullijn. De extra kosten bedragen in 2017 € 104.000. De extra kosten worden uit de stelpost loon- en prijscompensatie (programma 10) betaald.

<b>Personeelsformatie</b>	<b>0</b>	<b>43</b>	<b>43</b>	<b>43</b>	<b>43</b>
---------------------------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------

De afgelopen jaren hebben zich grote veranderingen binnen het sociaal domein voorgedaan. De gemeentelijke taken zijn door de drie transitieopgaven toegenomen. Op grond hiervan dient de formatie binnen de afdeling Mens & Maatschappij (programma 9) uitgebreid te worden. De kosten daarvan worden betaald uit het budget voor implementatie WMO (programma 1) en vrijval budget Maatschappelijke Opvang (programma 1). Vanuit programma 9 (Bestuur, organisatie en dienstverlening) worden de personeelskosten verdeeld naar diverse taakvelden waarvoor wordt gewerkt. Voor een bedrag van € 43.000 heeft dat betrekking op taakvelden binnen programma 3.

	<p><b>Aanpassing kapitaallasten</b> <span style="float: right;">58    38    38    38    38</span></p> <p>Voor de investering MFA Oijen (school en MFA deel) was de rente en afschrijving volledig weggezet onder de school (onderwijs programma 2). De rente en afschrijving van het MFA deel hoort thuis op dit programma. Omdat de rekenrente per 2017 van 4,5% is verlaagd tot 2% zijn de voornoemde bedragen vanaf 2017 lager ten opzichte van 2016.</p>																								
	<p><b>Bijstelling investering brede school Lith</b> <span style="float: right;">0    -13    -13    -13    -12</span></p> <p>Bij het verzamelkrediet Brede school Lith is een verdeling gemaakt van de kosten sportzaal en school. De werkelijke kosten van het sportzaal gedeelte (programma 3) zijn lager dan bij de verdeling werd verondersteld. Dat deel is overgeheveld naar het school deel (programma 2). Hierdoor vindt ook een verschuiving van de kapitaallasten plaats.</p>																								
<b>Programma 4 Veiligheid blz 57</b>																									
<p>Het college stelt dat er goede resultaten zijn geboekt bij het terugdringen van woninginbraak. Maar we zien de eerste helft van 2016 een stijging van het aantal woninginbraken. Dit lijkt niet verenigbaar?</p>	<p>Als we kijken naar het aantal woninginbraken over de afgelopen jaren zien we deze tot 2013 oplopen. Daarna zien we, als gevolg van een actieve aanpak in de gehele keten, dat het aantal fors daalt. In 2015 was dit aantal op zijn laagst met een totaal van 231. In 2016 zien we inderdaad een stijging. Dit komt mede door het vrijkomen van een stelselmatige inbreker. Deze is inmiddels door inzet van de politie ook weer is opgepakt. Om verdere stijging te voorkomen blijft het belangrijk om zowel vanuit de gemeente als vanuit de politie actief in te zetten op de aanpak van woninginbraak.</p> <table border="1" data-bbox="640 986 1832 1206"> <thead> <tr> <th>Woninginbraken</th> <th>2010</th> <th>2011</th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016*</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Oss</td> <td>495</td> <td>578</td> <td>657</td> <td>341</td> <td>295</td> <td>231</td> <td>222</td> </tr> <tr> <td>Maasland</td> <td>662</td> <td>693</td> <td>827</td> <td>436</td> <td>397</td> <td>309</td> <td>266</td> </tr> </tbody> </table> <p>*Cijfers t/m september 2016</p>	Woninginbraken	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	Oss	495	578	657	341	295	231	222	Maasland	662	693	827	436	397	309	266
Woninginbraken	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*																		
Oss	495	578	657	341	295	231	222																		
Maasland	662	693	827	436	397	309	266																		
<p>De activiteiten die in 2015 zijn aangekondigd om jeugdoverlast tegen te gaan lijken geen significante daling</p>	<p>De activiteiten vanuit politie en gemeente om jeugdoverlast tegen te gaan hebben geleid tot het terugdringen van overlast of het uit elkaar vallen van jeugdgroepen. Maar, jeugdgroepen zijn dynamisch en wisselen regelmatig van samenstelling. Ieder jaar zien we dan ook nieuwe groepen verschijnen en andere verdwijnen. De maatregelen die we nemen zijn divers en afhankelijk van de groep, het soort overlast en de mate waarin deze</p>																								

<p>van die overlast te hebben veroorzaakt. Toch lijken de maatregelen die in deze programmabegroting worden aangekondigd dezelfde als in 2015. Waarom is daar voor gekozen?</p>	<p>ervaren wordt. Als er sprake is van ernstige en hardnekkige overlast dan wordt samen met partners uit de zorg en straffketen een plan van aanpak gemaakt. Indien nodig worden deze plannen tot op individueel niveau uitgewerkt om de juiste maatregelen voor de juiste persoon te kunnen nemen om zo de overlast te voorkomen dan wel te beperken.</p>
<p>Wat en op welke wijze wordt er gecommuniceerd om bewustwording te verhogen als het gaat om fietsendiefstal?</p>	<p>Momenteel zijn we bezig om een communicatieparagraaf hierover op te stellen. Hierin zullen we de verschillende acties bij elkaar brengen. Doel is om het meerdere keren per jaar via verschillende media onder de aandacht te brengen. Momenteel zijn we bezig om de fietsenhandelaren te informeren, waarna we in het voorjaar 2017 actief naar buiten toe zullen communiceren. Voor meer informatie verwijzen we naar het plan van aanpak fietsendiefstal. Dit plan van aanpak is op 8 september ter informatie naar uw adviserende commissie sociaal-bestuurlijk gestuurd.</p>
<p>Hoe wordt concreet ingezet op aanpak van heling van fietsen?</p>	<p>Onlangs zijn we aangesloten op het Digitaal Opkopers Register (DOR). Dit is een landelijk systeem waarin opgekochte goederen geregistreerd worden en waar automatisch gekeken wordt of deze goederen als gestolen geregistreerd staan. Mocht dit het geval zijn dan komt de politie in actie. We zijn we bezig om de fietsenhandelaren in de gemeente Oss hierover te informeren. Zo nodigen we de fietsenhandelaren uit voor een informatieavond hierover. In 2017 zullen we actief gaan communiceren naar onder andere burgers en hun rol hierbij. Tevens starten we dan met de eerste controles bij fietsenhandelaren. Deze controles worden uitgevoerd door politie en handhavers van de gemeente Oss. Voor meer informatie verwijzen we naar het plan van aanpak fietsendiefstal. Dit plan van aanpak is op 8 september ter informatie naar uw adviserende commissie sociaal-bestuurlijk gestuurd.</p>
<p>Hoe wordt er concreet ingezet op signaleren van en reageren op radicalisering, jihadisme en extremisme?</p>	<p>Op regionaal niveau is een Programmaraad actief. Sinds kort neemt de gemeente Oss deel aan dit initiatief waarvan de burgemeesters van de gemeente Nuenen en Haaren kartrekker zijn. Ervaringen omtrent dit thema worden gedeeld in de bestuurlijke regiegroep en de basisteamdriehoeken. Ieder signaal wat bij ons binnenkomt hierover wordt samen met de politie bekeken. Daarnaast is er ambtelijk een lijn met de AIVD. Indien blijkt dat er sprake kan zijn van radicalisering, jihadisme en/of extremisme bekijken we welke opschaling nodig is om hier adequaat op te kunnen handelen. Hierbij wordt, indien nodig afstemming gezocht met OM of zorgpartners.</p>
<p>Ter ondersteuning van mensen met complexe problematiek op het gebied van straf en zorg wordt er een verbinding gelegd tussen Regionaal Veiligheidshuis, basisteam jeugd en gezin en SamenKrachtOss. Hoe komt het dat deze verbinding er nu</p>	<p>De verbinding was er al maar door alle veranderingen in o.a. het sociaal domein is het goed de afspraken over deze verbinding te bevestigen en aan te scherpen waar nodig. Vanuit het Regionaal Veiligheidshuis, basisteam jeugd en gezin en SamenKrachtOss zorgt men voor het aanpakken van complexe problemen van inwoners uit Oss. In een aantal gevallen is er sprake van complexe problemen met betrekking tot zorg en veiligheid. Dan moeten bovengenoemde partijen samenwerken om de complexe problematiek aan te pakken. Daarnaast wordt per persoon ook bekeken welke andere professionals/partners betrokken zijn of moeten worden. De gespecialiseerde (jeugd) zorg is één van deze partners.</p>



niet is? Waarom wordt de gespecialiseerde (jeugd)zorg niet in deze verbinding meegenomen?	
Wat is het verband tussen het hoge aantal vernielingen en beschadigingen met vuurwerkoverlast?	Een deel van de vernielingen wordt gemeld in de dagen rondom de jaarwisseling en is ontstaan door gebruik/misbruik van vuurwerk. Het exacte aantal is niet aan te geven.
<b>Programma 5 Mobiliteit en openbare ruimte blz 65</b>	
Er wordt gesproken over duurzaamheid en over smart mobility technologie. Er staat niets over de Weg van de Toekomst. Speelt deze nog een rol bij het ontwikkelen van nieuwe concepten voor duurzaam en veilig vervoer? Wat is de stand van zaken van de verschillende voorzieningen van de N329/weg van de toekomst? Waarom wordt de Weg van de Toekomst niet als kapstok gebruikt voor nieuwe experimenten?	We verkennen op dit moment hoe we de N329 kunnen inzetten voor de ontwikkeling van Smart Mobility oplossingen. Tot nu toe blijkt dat we voor experimenten met deze weg extra investeringen moeten doen. We zoeken naar investeringen die zowel onze lokale situatie ten goede komen als de ontwikkeling van Smart Mobility oplossingen in het algemeen.
Waarom wordt er niet in de eerste plaats, als het gaat om bestemmingsverkeer, ingezet op realiseren van openbaar vervoer en kleinschalig georganiseerd vervoer, in plaats van in de eerste plaats op vervoer per auto?	In de leefgebieden is vooral sprake van bestemmingsverkeer" onder de uitgebreide doelstelling, daarmee bedoelen we dat we in de leefgebieden geen doorgaand verkeer willen of verkeer dat daar niet thuishoort. Omdat het huidige verkeer in leefgebieden in hoofdzaak auto en fietsverkeer is, is dit het uitgangspunt. Waar deze opties ontbreken willen we het gebruik van een vorm van openbaar vervoer of kleinschalig georganiseerde vervoersdienst mogelijk maken.
Er wordt soms de term leefomgeving en soms de term leefgebied gebruikt. Wat is het verschil?	Leefomgeving en leefgebied zijn synoniemen.

<p>Wat zijn de uitkomsten van onderzoek naar doorstroming Singel 1940-1945/Hertogensingel?</p>	<p>Uit een geactualiseerd verkeersmodel blijkt dat de rotonde Koornstraat in de spits file veroorzaakt. Uit eerdere globale analyses bleek dat we dit niet op kunnen lossen binnen de huidige fysieke ruimte of alleen tegen hoge kosten (via een tunnel voor de oost-west verbinding). We rekenen nu door, welke maatregelen een robuuste oplossing bieden.</p>
<p>Hoe wordt er concreet gelobbyd voor betere verkeersveiligheid A50 Ravenstein en verbetering knooppunt Paalgraven?</p>	<p>In samenwerking met omliggende gemeenten en de provincie Gelderland is de situatie rond het knooppunt bestuurlijk aangekaart bij de Provincie Brabant, waarop deze het knooppunt in haar bestuursakkoord heeft benoemd.</p> <p>Via het bestuurlijk overleg MIRT (Meerjarenplan Infrastructuur, Ruimte en Transport) sprak de provincie Brabant met het Rijk af dat Rijk en regio de situatie in het licht van de resultaten van de nieuwe NMCA (Nationale Markt- en Capaciteits Analyse) voorjaar 2017 bekijken.</p> <p>In de lobby maken wij een connectie tussen knooppunt Paalgraven en knooppunt Bankhoeve in Gelderland. Samen met Rijk, Provincie Brabant en Gelderland volgen we de ontwikkelingen actief met het doel de capaciteit en de veiligheid op peil te houden. Rijkswaterstaat onderzoekt op dit moment mogelijkheden voor korte en middellange termijn maatregelen.</p>
<p>Wat en hoe wordt er gecommuniceerd over onderhoud en maatregelen openbare ruimte?</p>	<p>Werkzaamheden van enige omvang met mogelijk hinder voor bewoners en verkeer worden gepubliceerd in Oss Actueel (Regio Oss), op onze website (werk aan de weg) en via twitter. In de directe omgeving worden bewoners via huis aan huis brieven op de hoogte gesteld.</p> <p>In buurtmedia (website, krantjes) worden deze persberichten soms overgenomen. Daarnaast worden werkzaamheden besproken met en/of ter kennis gebracht aan de wijk- en dorpsraden.</p>
<p>Wat wordt concreet bedoeld met een goede interactie met inwoners als het gaat om duurzaamheid in de openbare ruimte?</p>	<p>“Een goede interactie met inwoners en betrokkenheid en juist gedrag van bewoners zijn belangrijke sociale duurzaamheidsaspecten.” We verstaan daaronder dat iedereen zo veel als mogelijk en naar eigen wens of vermogen een rol of betrokkenheid moet kunnen hebben met het beheer van de eigen woonomgeving met als doel dat de onderlinge tevredenheid en relatie wordt versterkt ten gunst van de leefbaarheid in buurt, wijk of dorp. Dat kan door samenspraak, inspraak of door zelfbeheer en bewonersinitiatief. Op verschillende manieren prikkelen we bewoners om een actieve rol in te nemen of waar nodig faciliteren we bewoners.</p>

<p>Waar is het hoge aantal ziekenhuisopnamen van bestuurders van een motorvoertuig ten gevolge van een verkeersongeval aan te wijten? Waar is het hoge aantal ziekenhuisopnamen van fietsers ten gevolge van een verkeersongeval aan te wijten?</p>	<p>Opname van deze cijfers uit <a href="http://www.waarstaatjegemeente.nl">waarstaatjegemeente.nl</a> is een verplichting per 2017 op grond van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). In relatieve zin is het aandeel hoger dan de referentiegroep. Uit de absolute cijfers (zie tabel hieronder) blijkt dat het aandeel ziekenhuisopnamen door ongevallen in Oss lager is dan de referenties en dat daarmee het absolute aandeel verkeersongevallen met een motorvoertuig wat lager is dan gemiddeld in Noord-Brabant en wat hoger dan gemiddeld NL en naar gemeentegrootte. Het aandeel met gewonde fietser is echter in Oss in alle gevallen lager dan de referentie. Waar de verschillen aan te wijten zijn is niet bekend.</p> <table border="1" data-bbox="636 456 1290 794"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ziekenhuisopnamen door ongevallen (per 10.000 inwoners) [aantal per 10.000 inwoners]</th> <th>Verkeersongeval met een motorvoertuig [%]</th> <th>Overige vervoersongeval met een gewonde fietser [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Oss</td> <td>56</td> <td>11</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Noord-Brabant</td> <td>71</td> <td>9</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Nederland</td> <td>74</td> <td>7</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>50.000 - 100.000 inwon...</td> <td>71</td> <td>7</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Bron: <a href="http://www.waarstaatjegemeente.nl">www.waarstaatjegemeente.nl</a> / VNL</p>		Ziekenhuisopnamen door ongevallen (per 10.000 inwoners) [aantal per 10.000 inwoners]	Verkeersongeval met een motorvoertuig [%]	Overige vervoersongeval met een gewonde fietser [%]	Oss	56	11	11	Noord-Brabant	71	9	10	Nederland	74	7	10	50.000 - 100.000 inwon...	71	7	9
	Ziekenhuisopnamen door ongevallen (per 10.000 inwoners) [aantal per 10.000 inwoners]	Verkeersongeval met een motorvoertuig [%]	Overige vervoersongeval met een gewonde fietser [%]																		
Oss	56	11	11																		
Noord-Brabant	71	9	10																		
Nederland	74	7	10																		
50.000 - 100.000 inwon...	71	7	9																		
<p>Wat betekent de aanpassing van de looproute langs het sheddakcomplex voor de aanwezige bomen in dit gebied?</p>	<p>Aanpassing van de looproute hoort bij doelstelling 3 uit programma 7, "een krachtig stadscentrum". Het uitgangspunt is dat het gehele wegprofiel in de Oostwal zal worden aangepast (verschuiving). De aanwezige bomen in de middenberm zullen dan verdwijnen. Kwaliteit van de bomen en groeiplaats spelen daarbij een rol. De Oostwal behoort tot de hoofd bomenstructuur. Uitgangspunt in het Structuurplan Bomen is behoud en versterking van hoofd- en nevenstructuren. In de uitwerking zal daarom een vervangende bomenstructuur terug komen.</p>																				
<p>Er is een kostendekkende begroting voor parkeren. Dat betekent dat loslaten van betaald parkeren geen negatieve invloed heeft op extra netto inkomsten van de gemeente? Zo niet, wat zijn die extra netto inkomsten van de gemeente, graag gespecificeerd per locatie.</p>	<p>Een kostendekkende begroting voor parkeren betekent dat kosten voor betaald parkeren en baten gemiddeld in balans zijn. Loslaten van betaald parkeren betekent vervolgens dat lasten volledig op de algemene dienst gaan drukken en uit nieuwe middelen moeten worden afgedekt. Loslaten van betaald parkeren heeft dus invloed op de inkomsten, die vallen immers weg. Voor inkomsten uit parkeren per locatie verwijzen we naar het Beheerplan parkeren van mei 2015.</p>																				
<p>Wat is er lastig aan de verkoop</p>	<p>In het kader van bezuinigingen enkele jaren geleden is een prognose gemaakt voor netto opbrengsten uit verkoop</p>																				

<p>van openbaar groen? Waarom valt de verkoop van het openbaar groen lager uit? Wat is hiervan de reden?</p>	<p>van snippergroen ter grootte van € 600.000. In de praktijk blijkt dat de kosten die samenhangen met de verkoop hoger zijn dan begroot en dat na aanvankelijk redelijke belangstelling (laag fruit) er nu minder belangstelling meer is voor koop van snippergroen. Een netto resultaat van € 300.000 is behaald. In 2017 gaan we het beleid evalueren.</p>
<p>"Uitbreiding van fietsenstallingen in het centrumgebied en maatregelen om het gedrag van fietsers te verbeteren." - Voor wanneer staat dit precies gepland?</p>	<p>Uitbreiding van bewaakte fietsenstalling wordt concreet in de verdere uitwerking van centrumplannen. In januari 2017 worden er op verschillende plaatsen in het centrum extra fietsenstallingen (nietjes) geplaatst.</p> <p>We bekijken met welke aangepaste communicatiemiddelen en hoe we met inzet van scholieren een gewenst fietsgedrag kunnen bereiken. In 2017 bekijken we met gedragsdeskundigen welke aanvullende interventie voor verbeterd gedrag van fietsers in het stadscentrum mogelijk zijn.</p>
<p>"We blijven inwoners nadrukkelijk uitdagen en verleiden om een actieve rol te nemen in het onderhoud van de eigen woonomgeving." - De gemeente lijkt hiermee al aardig op de goede weg, mooi. Ik hoor echter wel klachten over een mismatch tussen zelfbeheer en het beheer van de gemeente. Plekken die onder zelfbeheer vallen worden toch door de gemeente geschoffeld of gemaaid, zonder oog voor wat er door inwoners is geplant of gezaaid. - Ik wil graag een overzicht zien van het aantal klachten hierover en de aard en frequentie van de klachten. - Ook wil ik graag weten of er binnen de gemeentelijke organisatie ideeën zijn waardoor deze mismatch wordt veroorzaakt en wat er aan is gedaan om hier verbetering in aan te brengen.</p>	<p>Het kwam en zal zeker nog wel voorkomen dat van gemeentewege aangestuurde aannemers te fanatiek zijn en zelfbeheer-activiteiten deels te niet doen. Om dit te voorkomen is het van belang dat we de zelfbeheerlocatie kennen. Geregistreerde locaties worden op kaartbeeld in de opdracht naar de aannemer meegegeven als locaties die kunnen worden overgeslagen. In situaties waar het verkeerd gaat spreken we de aannemer er op aan en wordt de situatie hersteld. We bieden zelfbeheerders ook de mogelijkheid om een bordje te plaatsen bij de locatie waardoor het voor de aannemer nog duidelijker is. Bordjes zijn gratis beschikbaar. We hebben geen geregistreerd overzicht in aard en frequentie van klachten hierover en kennen ook slechts enkele voorvallen.</p>

<p>Uit welke pot worden de onderhoudskosten van de n329 gehaald? Valt dit onder programma 5? En waar zie ik dit terug?</p>	<p>N329 zie je niet specifiek terug maar zit in het totaalbudget, net als de onderhoudskosten van alle andere km's weg en voorzieningen.</p> <p>In de eerste financiële tussenreportage van 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met aanpassing van het onderhoudsbudget met € 365.000 door hogere onderhoudskosten aan de N329.</p>
<p>Wanneer is nieuwe informatie te verwachten mbt de aanpassing van de rotonde bij de Koornstraat?</p>	<p>Dat wordt voor de Raad het eerste kwartaal van 2017.</p> <p>2016 is altijd aangehouden, maar we hebben dit jaar even moeten wachten met de analyses totdat we met het geactualiseerde verkeersmodel aan de slag konden.</p>
<p><b>Programma 6 Duurzaamheid, milieu en natuur blz 74</b></p>	
<p>We willen Oss klimaatbestendig maken. Volgens Toon Voets van 'Water Natuurlijk' betekent dit dat extra aandacht nodig is voor het infiltreren van overtollig hemelwater. Klopt dit? Waarom staat er dan niets over in de programmabegroting?</p>	<p>In programma 5 doelstelling 4 staat "Het inrichten en beheren van de openbare ruimte vraagt om maatregelen die negatieve effecten van klimaatverandering verminderen (mitigatie) en bovenal om maatregelen die de gevolgen van klimaatverandering kunnen opvangen (adaptatie). Een klimaatrobuust openbaar gebied betekent voor de komende jaren meer en andere aandacht voor biodiversiteit, bomen, de groene ruimte en wateropvang en meer aandacht voor fietsers en voetgangers. ..."</p> <p>En "Een Routekaart Naar een klimaatbestendig Oss verwoordt consequenties van klimaatverandering en onder andere de maatregelen in de openbare ruimte om die op te vangen. Een gemeenschappelijke visie op samenwerken aan riolering en zuivering met de regio As50+ draagt bij aan een doelmatiger functioneren van de afvalwaterketen. Inzet op klimaatbestendig inrichten is één van de onderwerpen."</p> <p>Sinds begin deze eeuw wordt al invulling gegeven aan afkoppelen en infiltreren van overtollig hemelwater. In het Plan Watertaken(2012) is dit verder vertaald in structurele opname van afkoppelen in combinatie met herinrichtingen en groot onderhoud. Gemiddeld wordt per jaar ruim 5 ha afgekoppeld. In de afgelopen 15 jaar is bijna 1/6 van het aangesloten verhard oppervlak omgezet van afvoer naar lokale infiltratie. In de routekaart klimaatbestendig Oss en uitwerkingen vanuit de regionale samenwerking wordt anders omgaan met hemelwater in het actueel perspectief van klimaatontwikkeling en –opgaven weergegeven.</p>
<p>Oss wil in 2050 hitte- en waterproof zijn. Onder andere door het verbeteren van het stadsklimaat met behulp van water en groen. De laatste jaren zien we echter vooral groen verdwijnen. Klopt onze indruk dat verstening toeneemt? Is er een indicator te ontwikkelen die de</p>	<p>We hebben helaas geen concrete cijfers over de verhouding verstening en groen in Oss. In het openbaar gebied lijkt het areaal groen niet kleiner te worden. Er vinden wel verschuivingen plaats omdat bv. In woonwijken er meer behoefte is aan parkeerplaatsen en we bij doorgaande wegen vaak verharding verwijderen (zie b.v. Vondellaan). Op particuliere terreinen zien we ook in Oss wel de landelijke trend van meer verharde tuinen, al lijkt ook daar door de landelijke aandacht (operatie steenbreek, rainproof enz) een kentering in te komen. Ook op bepaalde bedrijventerreinen zien we een toename van verharding.</p> <p>Globale cijfers op landelijk niveau geven aan dat in bebouwd gebied globaal 50% tot 60% verharding is (wegen, straten, pleinen en gebouwen), ca 20 tot 40% open groene en blauwe ruimte en ca 10 tot 20% particuliere tuinen waarvan globaal de helft uit verharding bestaat. Deze verharding watert v oor een groot deel weer af op de omliggende tuinen.</p>

<p>verhouding steen &lt;&gt; groen + water in beeld brengt?</p>	
<p>Op bladzijde 80 staat dat er jaarlijks ruim 100.000 euro extra nodig is voor verwerkingskosten bedrijfsafval en compostering. Zijn de tarieven dan niet kostendekkend? Waarom niet?</p>	<p>De tarieven bedrijfsafval en compostering waren vóór de marap kostendekkend (begrote resultaat bedrijfsafval € 91.685) resp. nagenoeg kostendekkend (resultaat compostering - € 4.500.) Dit houdt in dat de begroting (nagenoeg) sluitend was maar in werkelijkheid blijft het resultaat achter ten opzichte van de begroting. Dit komt omdat Attero de verwerkingskosten verhoogt (indexatie), de aangeleverde hoeveelheid bedrijfsafval en compostering blijft nagenoeg gelijk. Hogere kosten bij gelijkblijvende omzet betekend een lager bedrijfsresultaat; Door het budget voor verwerkingskosten te verhogen wordt de opbrengst uit deze 2 activiteiten per saldo € 100.000,- lager. Dat betekent:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dat het resultaat (lasten / baten) van de activiteit bedrijfsafval daalt van € 91.685,- naar € 7.375,- positief. Het verschil is afgerond € 82.000,-</li> <li>- Dat het negatieve resultaat van de Compostering stijgt van - € 4.495,- naar - € 22.690,-. Het verschil is afgerond € 18.000,-</li> </ul> <p>Door de afnemende hoeveelheid bedrijfsafval en compostering komen de tarieven wel onder druk te staan. Als het resultaat meerdere jaren achterblijft t.o.v. de begroting dan moeten we de tarieven hierop gaan aanpassen. Dit betekent dat we de tarieven zouden moeten verhogen om kostendekkend te blijven maar dit kunnen we niet omdat er anders nog minder bedrijfsafval en groenafval aangeleverd gaat worden.</p> <p>Het contract met Attero loopt tot 6 april 2024</p> <p>Conclusie: We hadden (nagenoeg) kostendekkende tarieven en nog steeds en eigenlijk zouden we de tarieven bij klanten moeten verhogen maar dit kan niet vanwege de aanleververplichting; contract Biomassa Attero. Indien wij de tarieven zouden verhogen dan wordt er minder groenafval bij de compostering aangeleverd en kunnen wij niet aan de aanleververplichting voldoen bij de biomassacentrale.</p>
<p><i>Hoe gaan andere gemeentes hiermee om en wat voor maatregelen nemen die in deze zelfde situatie?</i></p>	<p><i>Bedrijfsafval</i> <i>Alleen de grotere gemeenten zamelen bedrijfsafval in als commerciële activiteit, waarover uit oogpunt van concurrentie nauwelijks tot geen informatie wordt gedeeld. Onlangs is in een uitspraak over een WOB-verzoek bevestigd, dat het belang van niet openbaar maken van concurrentiegevoelige info zwaarder moet wegen dan het belang van het vergaren van informatie.</i> <i>Dit betekent, dat wij niet over informatie beschikken hoe andere gemeenten hiermee omgaan.</i></p> <p><i>Compostering</i> <i>Het verwerken van biomassa is in 2011 –als resultaat van een gerechtelijke procedure- in 2e termijn gegund aan Attero. Aanvankelijk zou het verwerken van biomassa worden gegund aan een andere partij. De in rechte afgedwongen gunning aan Attero levert ons als gemeente sinds 2011 ± € 250.000,- per jaar minder financieel voordeel op.</i></p>

	<p><i>Alleen de AS-50 gemeenten zijn gebonden aan het biomassacontract met Attero, dat in 2024 afloopt. In het contract is geregeld, dat we per deelnemende gemeente aan een aanleververplichting zijn gebonden voor Gft en grof tuinafval (schone houtfractie, gemengde houtfractie en overig organisch). Attero mag contractueel de verwerkingstarieven voor deze afvalfracties jaarlijks verhogen met een prijsindex. Attero voert de verhogingen ook jaarlijks door.</i></p> <p><i>De Compostering kan de tarieven voor het innemen van groenstromen ook jaarlijks verhogen, maar de concurrentie hanteert op dit moment lagere tarieven. Om aan onze aanleververplichting aan Attero te kunnen voldoen, moet de Compostering marktconforme tarieven hanteren, dus een verhoging van het inname tarief is niet mogelijk.</i></p> <p><i>Een verschil met onze regiogemeenten is, dat wij naast het huishoudelijk grof tuinafval -vanuit een milieubelang- ook het groenafval uit ons gemeentelijk groenareaal en het groen van hoveniersbedrijven hebben ingebracht. Daarmee is een vergelijk met de regiogemeenten niet mogelijk.</i></p>
<p>Er staat: 'Het verminderen van het gebruik van grondstoffen en afval: in 2020 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilo restafval per inwoner: 85 kilo fijn restafval via huis-aan-huis ophalen en 15 kilo grof restafval via de milieustraat'.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wanneer is het ijkpunt voor die 75%: 75% ten opzichte van welk jaar?</li> <li>- Uit de evaluatie van 3-12-2015 bleek dat er in het voorgaande half jaar 80 kg restafval per inwoner werd opgehaald. Waarom wordt nu dan gestreefd naar meer kg 's restafval i.p.v. minder?</li> <li>- Dat streven van 100 kg restafval, kan dat ook eens in percentages worden weergegeven met het ijkpunt? Hoe groot is het percentage dat verminderd zou moeten</li> </ul>	<p>De tekst in de programmabegroting is afgeleid van onze eigen gemeentelijke ambities (raadsbesluit 3 juli 2014 en vertaling in programmabegroting 2015-2018) en van VANG (Rijk). VANG betekent Van Afval Naar grondstof. Een brief (zie bijlage 2) over dit onderwerp is behandeld in de vergadering van de commissie Ruimte van 26 mei 2016, onderdeel 6.1.04 B. De afspraak is, dat we tijdens de evaluatie van het afvalbeleid een doorkijk zullen maken naar VANG in 2020.</p> <p>In de VANG brief staat de ambitie 2020 van max 100 kg restafval en 75% afvalscheiding. Het Rijk wil de ambitie van max 100 kg restafval per inwoner per jaar en 75% bronscheiding in 2017/2018 vastleggen in het LAP (Landelijk Afval Beheerplan). Het LAP is verankerd in de Wet milieubeheer. Het maximum van 100 kilogram per inwoner is de optelsom van fijn restafval + grof huishoudelijk afval, vandaar de verdeling in max 85 kg fijn en max 15 kg grof restafval per inwoner per jaar.</p> <p>Het ijkpunt is het jaar 2020. Met 75% wordt bedoeld, dat 75% van al het huishoudelijk afval gescheiden is van het huishoudelijk restafval. De prognose voor Oss zal in 2016 ± 67% zijn.</p> <p>80 kg per halfjaar is omgerekend ± 160 kg per jaar. We streven naar 100 kg per jaar.</p> <p>De norm = 100 kg per inwoner per jaar. De score voor Oss in 2016 zal naar verwachting uitkomen op ± 199 kg per inwoner per jaar zijn. Het verschil is 99 kg en dat is gelijk aan 99%.</p>

worden ten opzichte van het ijkpunt? Is dit de 60% waarover eerder werd gesproken of een ander percentage?

Bij de beantwoording staat: "De norm = 100 kg per inwoner per jaar. De score voor Oss in 2016 zal naar verwachting uitkomen op ± 199 kg per inwoner per jaar zijn. Het verschil is 99 kg en dat is gelijk aan 99%."

Ik wil graag weten of zo ook wordt voldaan aan het amendement dat is aangenomen op 3 juli 2014: 'In 2020 60% minder restafval te hebben per inwoner ten opzichte van 2012'

Wordt dit gehaald met het nieuwe streven van 100 kg per inwoner per jaar? Ik ken de cijfers van 2012 niet, daardoor is het zo wel heel lastig rekenen!

### VANG-programma

In 2020: maximaal 100 kg restafval per persoon per jaar en 75% afvalscheiding

In 2025: maximaal 35 kg restafval per persoon per jaar en 85% afvalscheiding

Deze jaartallen en cijfers staan in het Publiek-kader-huishoudelijk-afval-2025 van het Rijk. Het Rijk wil het publiek kader opnemen in het Landelijk Afvalbeheerplan, dat eind 2017 / begin 2018 zal worden vastgesteld.

Met restafval wordt bedoeld het fijn restafval = het afval dat we ophalen via de grijze kliko + het grof restafval dat onze inwoners zelf naar de Milieustraat brengen. Omdat het om 2 verschillende afvalstromen gaat, is het nodig daar onderscheid in aan te brengen. Dat doen we in de programmabegroting 2017-2020.

### VANG-programma in de programmabegroting 2017-2020

2020: Maximaal 100 kg restafval, verdeeld in 85 kg fijn restafval (HRA) en 15 kg grof restafval (GHA) per inwoner per jaar;

2025: Maximaal 30 kg restafval, verdeeld in 25 kg fijn restafval (HRA) en 5 kg grof restafval (GHA) per inwoner per jaar;

De verdeling is gebaseerd op de hoeveelheden fijn en grof restafval in 2015 en 2016.

### Resultaten Oss 2014-2016

Afvalstroom	Soort afval	kg per inw. per jaar 2014	kg per inw per jaar 2015	kg per inw per jaar Prognose 2016	kg per inw Jan. 2016	Kg per inw. Vang 2020	Kg per inw. Vang 2025
HRA (Fijn HH Restafval)	hra	205,28	167,32	169,38	170,00	85,00	25,00
GHA (Grof HH Restafval) + OBSA	gha	22,52	26,91	27,53	25,00	15,00	5,00
Totaal Fijn+Grof hh afval	hra + gha	227,80	194,24	196,91	195,00	100,00	30,00
Scheidingspercentage		63,07%	66,91%	67,83%	68,76%	75,00%	85,00%

### Toelichting op tabel

1. Resultaten 2015 en 2016 zijn beduidend beter dan in 2014. Dat zijn belangrijke positieve effecten van het gewijzigde afvalbeleid vanaf 2015;
2. Onze eigen ambitie voor 2016 is max. 195 kg. Deze ambitie is vertaald in de afvalbegroting 2016. De resultaten in 2015 (194,24 kg) en 2016 (196,91) wijken nauwelijks af van deze ambitie;
3. De ambities voor VANG in 2020 (max 100 kg) en 2025 (max 30 kg) wijken nog sterk af van de behaalde resultaten Oss in 2015 en 2016.

### Besluit gemeenteraad 3 juli 2014 'Andere aanpak afvalinzameling vanaf 1 januari 2015'

In het advies aan de gemeenteraad staat dat we in 2020 60% minder restafval per inwoner hebben ten opzichte van



	<p>2012 en een scheidingspercentage van 70%.</p> <p>In 2012 is 239 kg restafval per inwoner per jaar ingezameld, waarvan 214 kg fijn restafval en 25 kg grof restafval. Een reductie met 60% in 2020 leidt tot 96 kg restafval per inwoner per jaar. Deze 96 kg is zelfs nog iets lager dan de VANG norm van 100 kg in 2020. Als we kijken naar de resultaten in 2015 en 2016 ligt het niet voor de hand dat we –zonder aanvullende maatregelen- op 96 kg of 100 kg per inwoner gaan uitkomen.</p> <p>We komen hierop meer in detail terug met de evaluatie van het afvalbeleid met doorkijk naar VANG in 2020 en 2025.</p> <p><b>Nuance:</b> <i>In plaats van 199 kg per inwoner gaan we uit van een prognose voor 2016 van 197 kg per inwoner (196,91 kg) en 97%.</i></p> <p><i>Deze cijfers nemen we op in de beleidsevaluatie afval, die aan de raad is toegezegd.</i></p>
<p>Klopt de berekening dat we pas in 2090 klaar zijn met afkoppelen van hemelwater?</p>	<p>In theorie klopt het als we ca 5 ha per jaar afkoppelen en dat in het zelfde tempo doorzetten dat we er een kleine 100 jaar voor nodig hebben om volledig gescheiden regenwaterafvoeren te hebben. Globaal is de helft van het aangesloten verhard oppervlak openbare verharding (wegen, straten en pleinen) en de helft particulier (dakvlak, terreinverharding).</p> <p>Een volledige afkoppeling van regenwater is vanwege functioneren van de riolering en zuivering de komende decennia niet wenselijk/efficiënt. Beide systemen zijn ontworpen op beperkte aanwezigheid van hemelwater. Voor de riolering is dat nodig om te voorkomen dat riolen dichtslibben. Voor de zuivering is dat nodig voor het biologisch zuiveringsproces. De verwachting is verder dat technologische ontwikkeling doorgaat en over globaal 50 jaar er alternatieven voor riolering komen en afvalwater als grondstof op een andere wijze efficiënt wordt ingezameld of op woningniveau wordt verwerkt tot b.v. zuiver water, grondstof voor mestkorrels, elektriciteit enz.</p>
<p>Wanneer we afkoppelen blijven koppelen aan regulier groot onderhoud van wegen en riolering, komt er dan automatisch een versnelling? Is het verloop in een tabel of grafiek weer te geven?</p>	<p>Het huidige beleid (verankerd in plan Gemeentelijke Watertaken) is dat er bij groot onderhoud/renovaties/reconstructies altijd afgewogen wordt op welke wijze regenwaterafvoeren op een doelmatige wijze kunnen worden omgezet van afvoer via de riolering naar lokaal in het milieu brengen door middel van infiltratie. In het kostendekkend rioleringsbeheer is voorzien in de kosten van afkoppelen. Afhankelijk van de locatie en de werkzaamheden wordt daar invulling aan gegeven (infiltrerende leidingen, verhardingen en/of afvoer naar groenstroken/wadi's). Door bezuinigingen in de voorbije jaren is er met name een getemperde programmering van bovengronds groot onderhoud/renovatie van verhardingen en groen. Daarmee komt er geen versnelling. Naast de meekoppelkansen kijken we daarom ook steeds naar zelfstandige kansen, o.a. op die plekken waar relatief eenvoudig kan worden afgekoppeld. In de Ruwaard hebben we op die manier en met subsidie van het waterschap een aantal jaren geleden ruim 3 ha openbare verharding afgekoppeld. In het kader van de subsidieregeling Hoge zandgronden (provincie) bereiden we een opnieuw een aanvraag voor een afkoppelimpuls voor.</p>
<p>Hoeveel procent is er dan naar verwachting afgekoppeld in 2050?</p>	<p>Uitgaande van gemiddeld 5 ha per en verder geen gewijzigd beleid zal in 2050 tenminste 250 ha afgekoppeld zijn (t.o.v. 2000) , oftewel globaal de helft van het aangesloten verhard oppervlak. De verwachting is dat de komende decennia er wel wetgeving zal komen of dat mogelijkheden voor een duidelijke financiële prikkel groter worden (via rioolheffing/zuiveringsheffing) waardoor ook particulieren en bedrijven meer gedwongen worden om het regenwater van gemengde riolen te ontkoppelen en waarmee er een versnelling komt in afkoppelen. In regionaal verband (via</p>

	<p>watersamenwerking As50+, vastgelegd in visie netwerken in de afvalwaterketen) bekijken hoe we invulling kunnen geven aan de financiële prikkel.</p> <p>In de komende jaren rekenen we ook de rioleringsystemen hydraulisch opnieuw door. Daarbij houden we ook rekening met de te verwachten toename van regenintensiteiten (klimaatscenario KNMI) en mogelijke beperkingen in de afvoer via riolen en kansen via oppervlak. Afkoppelen kan dan ook als extra maatregelen volgen uit beperkingen in het rioleringsstelsel.</p>
<p>Klopt de inspraakreactie van Toon Voets van 'Water Natuurlijk' in de gemeenteraad van 20 oktober dat er nog veel onbenutte mogelijkheden zijn mbt infiltreren in wegbermen en middenbermen?</p>	<p>Er zijn zeker nog verschillende locaties waar regenwater relatief eenvoudig kan worden afgekoppeld. Zoals hierboven aangegeven worden deze kansen hetzij via meekoppelkansen in groot onderhoud hetzij via zelfstandige projecten benut.</p>
<p>Betekent dit dat het zinvol is om te bezien of een beleidswijziging of een versnelling mogelijk is?</p>	<p>Vanuit het functioneren van de riolering en vanuit het functioneren van de openbare ruimte lijkt er vooralsnog geen beleidswijziging of versnelling nodig. Het huidige beleid en routine in afkoppelen, de extra aandacht die anders omgaan met hemelwater landelijk, regionaal en lokaal o.a. via de routekaart klimaat bestendig Oss krijgen lijken vooralsnog voldoende om te kunnen anticiperen op klimaatverandering. De verwachting is verder dat het deltaprogramma ruimtelijke adaptie (eind 2017) een extra impuls zowel inhoudelijk als financieel zal geven aan anders omgaan met hemelwater, met name ook op particuliere terreinen. Als er aanleidingen is om te versnellen zullen we dat zeker voorleggen.</p>
<p>Voets noemde na afloop ook een tweetal voorbeelden: Hoessenboslaan en de Hazenakker. Betreft het hier regenwaterriolen of gemengde stelsels?</p>	<p>In de Hoessenboslaan wordt regenwater al lokaal verwerkt en in het milieu gebracht (infiltratie). In de Hazenakker wateren een aantal straten af op de bermen, een aantal straten met trottoirs wateren af via de gemengde riolering. Onder andere hier en elders liggen er zeker nog kansen om het regenwater lokaal te infiltreren of naar de nabijgelegen waterpartijen af te voeren.</p>
<p><b>Programma 7 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen blz 82</b></p>	
<p>Wij missen indicatoren op het gebied van huurwoningen (bijv. aantal per 1000 inwoners, gemiddelde wachttijd, passendheid van het aanbod enz.). Is het mogelijk een aantal indicatoren toe te voegen?</p>	<p>Momenteel hebben wij en de corporaties geen betrouwbare informatie over de wachttijd van woningzoekenden. Vandaar dat deze ook niet als indicator is opgenomen. Onlangs hebben gemeente, corporaties en huurders in het Volkshuisvestelijk Manifest 2016-2020 afgesproken dat zij zorgen voor voldoende beschikbare en geschikte sociale huurwoningen voor mensen met een laag inkomen of voor mensen die om andere redenen moeilijk passende huisvesting kunnen vinden. Dat willen we onder meer bereiken door er voor zorgen dat het aanbod aan vrijkomende woningen per huurprijsklasse aansluit bij de omvang van de inkomensgroepen. Uitgangspunt is dat de verschillende inkomensgroepen een gelijke slaagkans hebben. Deze slaagkans gaan de corporaties jaarlijks monitoren. Daarmee hebben we de vinger aan de pols en kunnen we bijsturen als dat nodig blijkt. Wij verwachten dat we in de volgende programmabegroting (de gegevens uit) deze monitor kunnen hanteren als indicator.</p>

Voor het ontwikkelen van het motorsport circuit is 100.000 euro extra nodig. Wat zijn de kosten van het ontwikkelen van het motorsportcircuit? En komen die straks terug in de vorm van een hogere huuropbrengst?	De gemeente is momenteel samen met de verschillende gebruikers bezig om te bezien hoe het terrein ingericht moet worden. Naast de individuele voorzieningen (kartbaan, schietbunker, enz.) moet een aantal gemeenschappelijke voorzieningen worden aangelegd. Het gaat hierbij om een rondweg (noodzakelijk voor de veiligheid), de parkeerplaats, de benodigde geluidswerende voorzieningen en de landschappelijke inpassing van het terrein. Een deel van deze werkzaamheden kunnen de gebruikers zelf uitvoeren. Daar kijken de gebruikers nu zelf naar. Voor het overige deel zoeken we samen met de gemeenten Bernheze en Landerd naar een oplossing. We willen (een deel van) de kosten verdisconteren in een nieuwe, hogere erfpachtcanon. Daarbij moeten we ook kijken naar de maximale draagkracht van de gebruikers. Tot slot kijken we nog of er subsidiemogelijkheden zijn om een deel van de kosten te dragen. Omdat we nu nog in een verkennende fase zitten en we nog wachten op de uitkomsten van de diverse onderzoeken, waaronder geluid, hebben we nog geen inzicht in de uiteindelijke kosten. De € 100.000 voor het ontwikkelen van het motorsportcircuit komt uit de Programmabegroting. Dit bedrag is bestemd voor kosten aanvraag vergunning en kosten voor het uitvoeren van diverse onderzoeken (archeologie en ecologie). Deze kosten komen voor rekening van de gemeente.
Bij de functies van het stadscentrum komt werkgelegenheid niet voor. Waarom niet?	Uit de koers stadshart Oss: "Tegelijkertijd is het centrum een belangrijk werkgebied met heel veel bedrijvigheid en ruim 5.000 banen, waarvan 2.200 in het kernwinkelgebied." Juist het grote aantal functies in het kernwinkelgebied (retail, horeca, dienstverlening etc.) zorgt voor veel werkgelegenheid.
Bij de herontwikkeling van de Wal wordt gesproken over lokale initiatiefnemers. Wie zijn dit concreet?	Natuurlijk is dat de groep die bezig is met UIthuis, maar we weten dat er meerdere initiatiefnemers zijn die zich (nog) niet bekend willen maken.
Bij de herontwikkeling van de Wal wordt gesproken over het haalbaar maken van een zeer krachtige impuls. Wat is die impuls concreet?	Die impuls is nog niet concreet. Natuurlijk wordt hier bedoeld op herinvulling van V&D en de ideeën voor de Wal. Er is nog geen enkel plan concreet genoeg om als toekomstig beeld naar voren te schuiven, maar er zijn diverse initiatieven als idee geopperd.
Is het voorstel om centrummanagement niet langer te financieren vanuit de reclamebelasting?	Het centrummanagement wordt gefinancierd door de reclamebelasting, maar deze is ook vanaf het begin aangevuld met een gemeentelijke bijdrage. In de programmabegroting wordt voorgesteld deze gemeentelijke bijdrage aan te vullen met € 40.000 per jaar. Dit als compensatie voor gedeerde inkomsten uit reclamebelasting als gevolg van het krimpen van het centrum. De totale gemeentelijke bijdrage komt daarmee op € 80.000 per jaar.
Bij "Waar staat je gemeente" staat de indicator op 5,9 als het gaat om nieuwgebouwde woningen. Hoe is hierbij de	De indicator slaat op het jaar 2013. De verhouding huur - koop was toen 30% - 70%. Alle huurwoningen waren sociale huurwoningen. "Waar staat je gemeente" heeft op dit item nog geen recentere gegevens. Daar hebben we wel zelf naar gekeken. In 2014 zou de indicator op 5,7 staan. De verhouding huur - koop bedroeg 27% - 73%. Van de huurwoningen is

<p>verhouding tussen koop- en huurwoningen en bij huurwoningen tussen sociale en private?</p>	<p>78% gebouwd als sociale huur, 22% als vrije sector huur. In 2015 zou de indicator op 8 staan. De verhouding huur – koop bedroeg 52% - 48%. Van de huurwoningen is 86% gebouwd als sociale huur, 14% als vrije sector huur.</p>
<p>" In het buitengebied neemt de agrarische sector als basis van het agrifoodcomplex een belangrijke plaats in. Het buitengebied biedt ook een afwisselend landschap waarbinnen het belang van de vrijetijdseconomie, natuur, waterveiligheid en wonen is toegenomen." En "We geven meer ruimte voor ontwikkelingen. Dat doen we naar aanleiding van diverse opgaven, bijvoorbeeld de transitie van de agrarische sector, demografische ontwikkelingen (bijvoorbeeld bevolkingskrimp en leegstaande gebouwen), het energievraagstuk, gezondheid en het klimaat. Dat vertalen we in het bestemmingsplan buitengebied dat we volgend jaar voor vaststelling aan de gemeenteraad voorleggen." - Met de focus op het landschap, natuur etc. wordt de indruk gewekt dat wordt gewerkt aan een natuur inclusieve landbouw en veehouderij. Op wat voor manier wordt aan die ontwikkeling ruimte aan gegeven?</p>	<p>Wij stimuleren dat landbouw en natuur meer in evenwicht komen. Dat doen we onder meer door "groene initiatieven" gericht op het poldergebied. Die nemen we ook op in de te presenteren Routekaart groen, blauw, natuur. De focus van de ruimtelijke ontwikkeling in het buitengebied ligt op een goede balans tussen o.a. de agrarische sector, natuur en landschap, vrijetijdseconomie, water, wonen en bedrijvigheid. Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de aanwezige landschappelijke en natuurlijke waarden. In het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied geven we ruimte voor meer natuur inclusieve landbouw. Dat doen we bijvoorbeeld door de ruimtelijke mogelijkheden daartoe te bieden in het bestemmingsplan en door actief mee te denken met initiatiefnemers over de invulling van de kwaliteitsverbetering. Ook in het beeldkwaliteitsplan en het stimuleringskader voor het buitengebied bieden we handreikingen hoe met de landschappelijke en natuurlijke waarden in het gebied omgegaan kan worden.</p>
<p>6. nieuw beleid.</p>	<p>We hebben vorig jaar in de begroting een bedrag opgenomen van 650.000 euro vanaf 2018. Met dit bedrag kunnen</p>

<p>Waar is de reservering van 8 miljoen voor centrum ontwikkeling precies gebleven?</p>	<p>we afhankelijk van de aard en looptijd van de investering, ongeveer een bedrag van € 8 miljoen investeren. In dit bedrag zitten dus de afschrijvings- en rentelasten van een investering. Daarbij is het goed om te beseffen dat met dit bedrag dus ook alleen kosten kunnen worden gedekt die je over meerdere jaren kunt afschrijven.</p>
<p>Bij de 3O ontwikkelingen wordt gesproken over een MER voor Nieuw Zevenbergen. Wat is de voortgang hiervan?</p>	<p>Het Milieueffectrapport, het MER, is de onderbouwing voor het bestemmingsplan en voor de omgevingsvergunning milieu voor Nieuw Zevenbergen. Deze zomer heeft het voorontwerpbestemmingsplan en het tussentijds MER ter inzage gelegen voor inspraak. Iedereen kon hierop reageren. Er zijn een aantal inspraakreacties binnengekomen. De gemeente Oss werkt nu aan beantwoording van de inspraakreacties. Het voorontwerpbestemmingsplan werken we uit naar een ontwerpbestemmingsplan. Stichting Nieuw Zevenbergen en de gebruikers van het sportpark werken ondertussen aan de aanvraag voor de vergunning milieu. Alle producten, bestemmingsplan, MER en vergunning, moeten inhoudelijk op elkaar afgestemd zijn. Daarbij moet voldaan worden aan de eerder gestelde voorwaarden van onze gemeenteraad.</p> <p>Voor de uitwerking van bestemmingsplan en aanvraag en afstemming is (nader) onderzoek nodig, en overleg tussen gemeente(n), SNZ en de gebruikers van het sportpark. Tussentijds betrekken we ook de klankbordgroep voor Nieuw Zevenbergen. Vergunning en bestemmingsplan gaan samen de juridische procedure doorlopen. Het streven is er op gericht om in de eerste helft van 2017 de ontwerpvergunning en het ontwerpbestemmingsplan voor ieder ter inzage te leggen. De onderzoeken ter onderbouwing daarvan, inclusief het MER, liggen dan ook weer ter inzage.</p>
<p>Tijdens de commissievergadering over de blijverslening is gevraagd om rekenvoorbeelden. Zijn deze er al?</p>	<p>De rekenvoorbeelden zijn door het SvN gemaakt (bijlage 3).</p>
<p>Samenhang en maatwerk in onze ruimtelijke ordening Tijdens de podiumbijeenkomst van 7 juli jl. werd aangegeven hoe omvangrijk dit is. Tijdens deze podiumbijeenkomst is gesproken over een vervolg stappen plan. Wanneer kunnen we dat verwachten?</p>	<p>We gaan er van uit, dat de vraag betrekking heeft op de invoering van de Omgevingswet. De adviescommissie Ruimte is 26 mei 2016 geïnformeerd over het Plan van Aanpak. We werken aan de invoering volgens dat plan. Er lopen nu meerdere sporen tegelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- een raads werkgroep, die meedenkt over een goed proces van invoering voor zover de raad betrokken is,</li> <li>- een ict-werkgroep, die samen met de BLOU-gemeenten de digitale voorzieningen in kaart brengt,</li> <li>- een werkgroep, die een plan van aanpak gaat maken voor de omgevingsvisie;</li> <li>- ambtelijke themawerkgroepen, die instrumenten en mogelijkheden van de omgevingswet verkennen en in kaart brengen,</li> <li>- we werken samen met de Omgevingsdienst en wisselen kennis en informatie uit.</li> </ul> <p>Wat merkt u op korte termijn? We zullen het plan van aanpak voor de omgevingsvisie aan u voorleggen. En we zullen met u van gedachten wisselen over de uitgangspunten en ambities in Oss als het om de Omgevingswet gaat. Het tijdstip daarvoor en manier waarop bespreken we in de raads werkgroep.</p>

<b>Programma 8 Economie en vrije tijd blz 91</b>	
<p>'De opbrengsten van de haven vallen lager uit.'</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Waardoor komt dat?</li> <li>- Hoe verhoudt zich dat tot deze uitspraak in de programmabegroting? 'Mede dankzij de goede bereikbaarheid via de Osse haven worden steeds meer goederenstromen in Oss met elkaar verknoopt.'</li> <li>- Dat impliceert dat er steeds meer goederenstromen via de haven gaan, maar toch zijn de opbrengsten lager. Hoe kan dat?</li> </ul> <p>30-ontwikkeling over de haven. De opbrengsten van de haven vallen behoorlijk lager uit. Wat zijn de oorzaak of oorzaken van deze daling van de inkomsten? Ze zouden weliswaar stijgen maar minder hard dan verwacht. Hoe komt dat?</p>	<p>Vanaf 2009 tot nu wordt gemiddeld genomen steeds meer vervoerd via onze haven. Er zit weleens een jaar tussen waarin wat minder wordt vervoerd. We hebben onze eigen prognoses wat naar beneden bijgesteld omdat we de stijging te rooskleurig hadden ingeschat. We verwachten dat het vervoer via onze haven ook in de toekomst zal blijven stijgen.</p>
<p>Ik zie dat een groot deel van het budget uit dit programma naar 'industrieterreinen' en 'overige bedrijfsmatige activiteiten' gaat. Aan wat voor soort kosten moet ik dan denken?</p>	<p>Beide activiteiten zijn gekoppeld aan het grondbedrijf. Onder industrieterreinen vallen de kosten en opbrengsten van bijvoorbeeld de grondcomplexen Vorstengrafdonk en de Geer. Onder de overige bedrijfsmatige activiteiten (van het grondbedrijf) vallen de kosten en opbrengsten van herstructureringsplannen, zoals bijvoorbeeld van Bergoss, Talentencampus, Centrumplan Lith en Berghem. In het najaarsbericht van het grondbedrijf zijn deze complexen en herstructureringsplannen toegelicht.</p>
<p>blz. 98. Ondersteuning economische speerpunten genaamd. Daar wordt onder meer gesteld dat kernteam</p>	<p>De middelen voor het kernteam economie zijn vooral bedoeld voor beleidsverkenningen en om samenwerking te bevorderen binnen de Osse maakindustrie en de speerpuntsectoren Life Sciences, Logistiek en Agrofood. Voorbeelden uit 2016 zijn een onderzoek over de toekomst van Pivot Park, het project Kansen in de Keten en de ondersteuning van business development binnen het Logistiek Platform Oss. Deze verkenningen en de impulsen</p>

<p>Economie zich bezig houdt met de maakindustrie. De bedoeling is, dat Oss een sterke, regionale , nationale en internationale positie inneemt als het gaat om economische vernieuwing. Hiervoor zouden de budgetten uit de reserve economie worden gebruikt. Op zich een logische gedachte. Maar dat zal niet gebeuren. Gevolg is dat er meer geld in deze reserve blijft zitten. Dit geld zal worden gebruikt voor projecten ter stimulering van de economie.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Waar wordt de economische vernieuwing in het vervolg uit betaald?</li> <li>- Zijn de economische vernieuwing en de stimuleringsprojecten eigenlijk niet hetzelfde?</li> <li>- Indien dat het geval is, waarom dan deze omweg?</li> </ul>	<p>voor samenwerking vragen om een beperkt budget, waarmee wij als bestuur aan de slag kunnen. De middelen uit de Economische Reserve hebben als doel projecten en activiteiten te versnellen die een stimulans zijn voor de 'economische innovatie &amp; kennisontwikkeling' en voor 'ondernemerschap &amp; nieuwe business initiatieven' binnen de gemeente. Het gaat hier om grootschalige initiatieven of projecten, waarvoor ook van de gemeente Oss een financiële bijdrage wordt gevraagd. Voorbeelden uit het verleden zijn de Osse regiobijdrage aan AgriFood Capital (periode 2014-2016), budget voor de Kracht van Oss (2014) en budget voor de oprichting van Pivot Park (2011) en BioConnection (2005). De afweging of er middelen beschikbaar worden gesteld uit de Reserve Economie, wordt per afzonderlijk initiatief of project voorgelegd aan de gemeenteraad.</p>
<p>Mogelijk extra tekort/verlies Heesch-West vermeld dat voor de jaren 2016 en 2017 een PM-post wordt opgenomen om de bestaande voorziening Heesch-West vanuit de algemene reserve aan te vullen, als dat nodig is. GroenLinks vindt deze PM-post nogal onzeker is. Stel er moet inderdaad een beroep worden gedaan op de algemene reserve, wat heeft dat voor gevolgen voor de financiële positie van de gemeente?</p>	<p>In de recente ontwikkelingen blijft de uitgifte van 76 ha bedrijfsbestemming het uitgangspunt. Omdat in de regionale afspraken een fasering is afgesproken en deze ook als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen gaat worden, zal dit consequenties hebben voor de grondexploitatie. Door in eerste instantie een bestemmingsplan te maken met 50 ha bedrijfsbestemming en daarna 26 ha vraaggericht te ontwikkelen, krijgen met name de laatste 26 ha een andere waardering. Deze 26 ha zullen conform de BBV-regeling (Besluit Begroting en Verantwoording) voorzichtigheidshalve gewaardeerd worden op basis van de huidige, agrarische bestemming. Dit levert een extra nadeel op, dat wij nu ramen op ca € 25 miljoen (tlv 's Hertogenbosch € 14,5 miljoen, tlv Oss € 7,5 miljoen en tlv Bernheze € 3 miljoen). In de gekozen opzet betreft dit, zo is onze intentie, een tijdelijke situatie. Zodra de 26 ha daadwerkelijk worden ontwikkeld, zal dit extra nadeel weer geheel of gedeeltelijk terugverdiend kunnen worden. Het extra nadeel komt bovenop de reeds door de drie gemeenten getroffen verliesvoorziening van € 18,7 miljoen. Voor de gemeente Oss komt 30% van het extra nadeel neer op € 7,5 miljoen. Dit nadeel wordt ten laste gebracht van de algemene reserve van de gemeente en wordt toegevoegd aan de voorziening. Op dit moment hebben we naast de voorziening een risicoreserve Heesch West ter hoogte van afgerond € 2,7 miljoen. Het effect op de risicoreserve is op dit moment nog niet aan te geven. Hiervoor is eerst een meer gedetailleerde berekening van de nieuwe situatie nodig. Bij de jaarrekening 2016 zal dit duidelijk zijn.</p>

<p>Het gaat hier niet om kleine bedragen. Stel u een doemscenario voor: Alle PM-posten in de begroting zullen moeten worden betaald uit de algemene reserve. Hebben we dan nog wel een algemene reserve? Bovendien, moet voor 2016 niet al een behoorlijk duidelijk beeld zijn over de kosten?</p>	<p>Zoals in het hoofdstuk van de financiële positie is beschreven zien we een aantal ontwikkelingen waarvoor we in de meerjarenbegroting en in de algemene reserve ruimte willen houden. Heesch West is hier één post van. Bij een groot aantal van deze posten (PM posten) zijn er nog keuzes te maken over het ambitieniveau en uiteraard over het financiële kader. Daarbij zullen de investeringen ingepast moeten worden in de meerjarenbegroting. De algemene reserve zal na de afboeking van Heesch West geen ruimte meer bieden voor nieuwe investeringen. Voor de jaarrekening 2016 zal het effect van Heesch West voldoende uitgewerkt zijn. De overige PM posten spelen in principe na 2016.</p>
<p><b>Programma 9 Bestuur, organisatie en dienstverlening blz 102</b></p>	
<p>"De afgelopen jaren ontwikkelden we ons naar een netwerkorganisatie die krachten in de samenleving herkent, zijn gang laat gaan maar ook actief ondersteunt, mobiliseert, versterkt, verbindt en deze productief kan maken. We werken samen met inwoners, ondernemers, onderwijs en de regio." - Dit impliceert dat we in een soort eindstadium zitten wat betreft die ontwikkeling. Wat zijn dan de belangrijkste concrete verbeteringen voor inwoners die al zijn bereikt?</p>	<p>De samenleving blijft veranderen en dat zorgt ook voor een continue aandacht voor de ontwikkeling van medewerkers en daarmee onze organisatie. We hebben de afgelopen jaren onderzocht op welke manier de gemeente Oss als netwerkorganisatie zo goed mogelijk aansluit bij de samenleving. Dit hebben we gedaan door in gesprek te zijn met externe partners (digitale boekje Verhalen en Piketpalen), door intern te experimenteren met nieuwe en andere gespreksvormen (animatiefilmpje Organisatieontwikkeling) en door medewerkersbijeenkomsten die in het teken stonden van leren van elkaar.</p> <p>Wat inwoners van Oss hiervan merken is een andere manier van werken van de Osse ambtenaren. Wij schrijven niet meer voor wat goed is voor de inwoners van Oss, maar we gaan met ze in gesprek en zoeken nieuwe vormen van samenwerken. Enkele voorbeelden hiervan zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pilot buurt beheert groen</li> <li>- burgerbegroting Geffen</li> <li>- samen kracht Oss</li> <li>- voorzieningenkaart</li> </ul> <p>We weten dat we er ook nog niet zijn. Uit de gesprekken met externe partijen in het traject 'Verhalen en Piketpalen', wordt voor ons duidelijk dat we op de juiste weg zijn. Omdat de samenleving blijft veranderen zullen organisatie en medewerkers ook moeten blijven ontwikkelen dus is er geen eindstadium.</p>
<p>"Om effectief te sturen op het digitale kanaal, de website met daarin een digitaal loket en 'mijn loket', passen we het click-call-face principe toe. Dat betekent dat we de dienstverlening uitsluitend</p>	



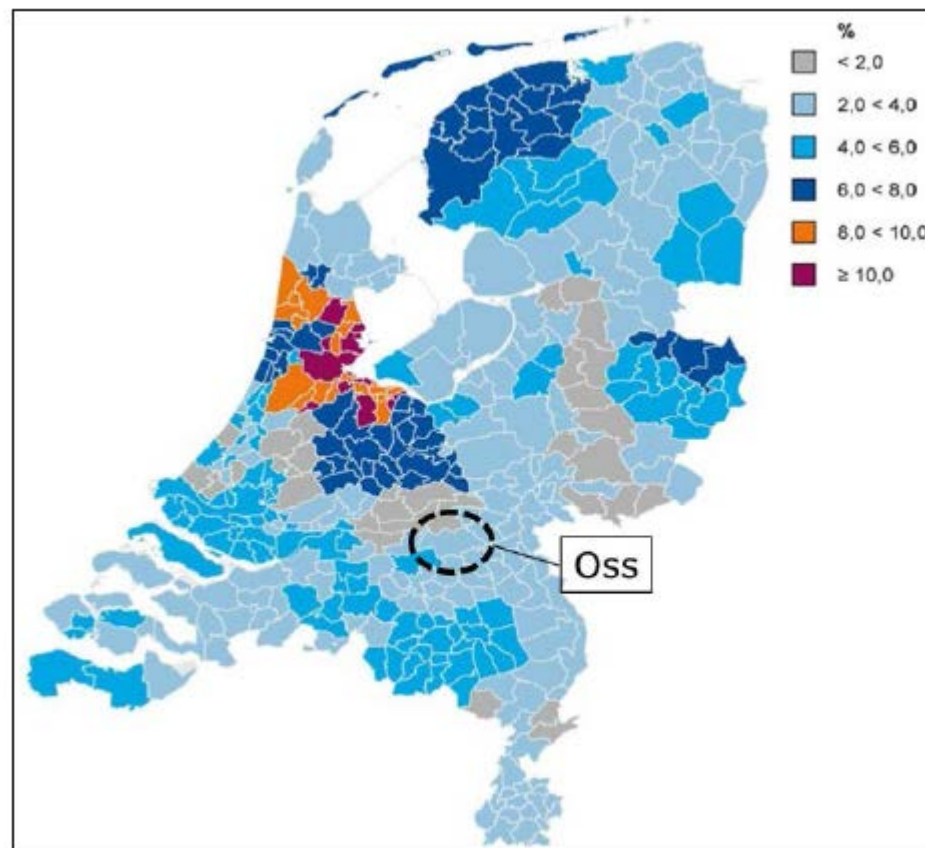
<p>digitaal (click) of telefonisch (call) aanbieden, tenzij persoonlijk contact (face) meerwaarde heeft voor de klant en/of de organisatie. We zetten onze dienstverleningskanalen zo in dat er sprake is van gemak voor de klant en efficiency voor ons als gemeente (kanaalsturing)."</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Wat houdt dit in voor mensen die zich zonder afspraak melden bij de balie?</li> <li>- Kunnen zij in bepaalde gevallen toch worden geholpen of moeten ze een afspraak maken?</li> <li>- Als het zo is dat mensen nooit ter plekke kunnen worden geholpen, wat voor beleidswijzigingen zouden er dan nodig zijn om dit toch deels nodig te maken en wat voor kosten zijn daar dan aan verbonden?</li> <li>- Hoe vaak is het sinds deze manier van werken is ingevoerd gebeurd dat iemand zich zonder afspraak meldde en niet ter plekke kon worden geholpen? Is er een ontwikkeling in die cijfers te zien over de tijd heen?</li> <li>- Kunnen mensen aan de balie altijd een afspraak maken?</li> <li>- Als wordt besloten dat mensen niet ter plekke kunnen worden geholpen maar een afspraak moeten maken, in</li> </ul>	<p>De burgers kunnen bij de computer in de hal kijken of er nog ruimte is voor een afspraak op dezelfde dag.</p> <p>We werken volledig op afspraak. Daarnaast bestaat de mogelijkheid als er ruimte is om voor de dezelfde dag een afspraak te maken.</p> <p>Indien mogelijk wordt iedereen aan de hand van een afspraak geholpen. Ook op de dag zelf, als dit mogelijk is. Indien het spoed is wordt de burger geholpen.</p> <p>Er is geen inzicht in deze gegevens.</p> <p>De eerste mogelijkheid die we bieden is dat mensen zelf een afspraak kunnen maken aan de computer in de hal. Als ze hulp nodig hebben om de afspraak te maken worden ze ondersteunt door een medewerker van publieksvoorlichting.</p> <p>Er wordt rekening gehouden met spoed, situatie, digitale vaardigheid en mobiliteit van de burger.</p>
---	---

<p>hoeverre wordt dan rekening gehouden met zaken als leeftijd, reistijd, digitale vaardigheid en mobiliteit?</p>	
<p>"We verhogen het budget voor ICT-ontwikkelingen in 2016 met € 570.000. Dat is nodig om te kunnen voldoen aan de nieuwe eisen en wetgeving rondom informatiebeveiliging, privacy, het verplicht gebruik van basisregistraties en e-dienstverlening. De afdeling ICT heeft de afgelopen jaren nieuwe ontwikkelingen en implementatie van nieuwe wetgeving uit bestaande budgetten kunnen betalen. Dat was mogelijk door efficiencyslagen en besparingen. Deze middelen zijn nu uitgeput. Bij de eerste tussenrapportage van 2017 gaan we de ICT-ontwikkelingen verder in beeld brengen. Dan bekijken we ook welke middelen we daarvoor vanaf 2017 nodig hebben."</p> <p>- Als de ICT-ontwikkelingen nog in beeld moeten worden gebracht, hoe is dan bepaald dat er een budget van 570.000 euro nodig is?</p>	<p>Om deze nieuwe wetgeving en ontwikkelingen te implementeren zijn projecten opgestart. Deze projecten kennen een projectbudget dat nodig is om de resultaten te behalen. De reguliere budgetten voor de ICT zijn elk jaar hetzelfde. Voor de egalisatie van hogere of lagere uitgaven per jaar wordt de egalisatiereserve gebruikt. Dit jaar zijn er dusdanig veel nieuwe wetgeving en ontwikkelingen dat de egalisatiereserve uitgeput is. Dit is de reden dat we nu eenmalig € 570.000 nodig hebben.</p>
<p><b>Programma 10 Financiën en belastingen blz 112</b></p>	
<p>De inkomsten vanuit het Rijk ontwikkelen zich steeds grimmiger. Het college vindt het een reële verwachting dat de grote meevallers uit de</p>	<p>De algemene uitkering vanuit de circulaires is gekoppeld aan de hoogte van de rijksuitgaven. Het meer het Rijk landelijk uitgeeft, hoe meer de gemeente ontvangt uit de algemene uitkering. Landelijk zien we de begrote uitgaven van de rijksbegroting (september 2016) stijgen. Ten opzichte van de meicirculaire is dit een groot verschil. Gezien de wisselende beelden in de afgelopen jaren is het een risico of het beeld van september werkelijk uitkomt.</p>

<p>septembercirculaire in de toekomst minder positief worden. Waar is deze verwachting op gebaseerd?</p>	
<p>Voor de voorbereiding Omgevingswet en nieuwe omgevingsvisie wordt een bedrag van 410.000 opgevoerd in 2017. Er wordt toch door de landelijke overheid extra geld beschikbaar gesteld hiervoor? Deze voorbereiding zou dan toch niet extra op de begroting moeten drukken?</p>	<p>Er is in mei 2016 een akkoord gesloten tussen Rijk en VNG over de verdeling van kosten van de invoering van de Omgevingswet. Het Rijk stelt geen extra geld beschikbaar voor de invoering bij de gemeenten. Afgesproken is, dat iedere overheid de eigen kosten draagt. Het Rijk zorgt dus voor de nieuwe wet en de landelijke digitale voorzieningen en helpt in de vorm van algemene ondersteuning. De andere overheden (provincie, gemeente, waterschap) dragen de kosten die in eigen huis gemaakt moeten worden. Het gaat daarbij om proces-, organisatie- en cultuurveranderingstrajecten, aanpassingen van eigen ICT-systemen, invoering van standaarden, aansluiting op (ver)nieuw(d)e centrale systemen, frictiekosten.</p>
<p>Verlagen bezuiniging Muzelinck en aanpassen bezuiniging buitensport zijn toch tijdelijk en komen latere jaren toch alsnog terug? Hoe kan het dan dat in de jaren daarna een 0 blijft staan in plaats van een voordeel (-)?</p>	<p>Voor beide bezuinigingen geldt dat deze al eerder in de programmabegroting zijn opgenomen. De kostenverlaging zit dus al in de begroting. Als de bezuiniging uitgesteld wordt, is het daarom incidenteel een nadeel. Het realiseren van de bezuiniging sluit aan bij de kostenverlaging die al in de begroting zit en is daarom ook geen voordeel meer.</p>
<p>Voor jeugdzorg wordt voorgesteld de landelijke kortingen niet door te berekenen in de gemeentelijke subsidies aan zorgaanbieders. Verder worden de subsidies verhoogd met een compensatie van loonstijging op basis van de specifieke CAO-ontwikkeling per sector. Dit laatste komt dus bovenop de reparatie van de korting van de Rijksoverheid?</p>	<p>Het gaat hierbij om twee verschillende zaken:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Landelijke kortingen jeugdzorg: de kosten van jeugdzorg worden in principe betaald uit de uitkering die we vanuit het Rijk hiervoor ontvangen. De uitkering is vanuit de meicirculaire voor de jaren vanaf 2017 verhoogd met jaarlijks € 1,2 tot € 1,3 miljoen. In dit bedrag is rekening gehouden met reguliere loon- en prijsstijgingen voor 2017. Ook is de uitkering verhoogd in verband met bijvoorbeeld de afschaffing van de ouderbijdrage. Vanuit de septembercirculaire wordt de bijdrage van jeugdzorg, zoals is toegelicht in de programmabegroting, verlaagd. Met zorgaanbieders hebben we overeenkomsten afgesloten (is overigens geen subsidie). Op basis van de huidige inzichten willen we de korting vanuit de septembercirculaire niet doorvoeren in de overeenkomsten. Dus de loon- en prijscompensatie zat al in de budgetten vanuit de bijdragen van het Rijk. De laatste korting willen we niet doorvoeren.</li> <li>2. Gemeentelijke subsidies: deze worden verhoogd met een compensatie voor loonstijging. Jeugdzorg vormt hiervan geen onderdeel.</li> </ol>
<p>De gemeente is nu belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Ons</p>	<p>Wij zijn in Oss al vroeg gestart met de voorbereiding (najaar 2015). We zijn in het hele proces ondersteund door een fiscalist met specifieke vennootschapsbelastingkennis. De Rekeningcommissie is hier in een aantal vergaderingen over geïnformeerd. De laatste stand van zaken is in de afgelopen Rekeningcommissie van 13 juli</p>

<p>bereiken berichten dat de invoering van de hiervoor noodzakelijke administratie een niet te onderschatten operatie is.</p> <p>Kunt u aangeven welke acties de gemeente Oss heeft genomen en nog zal nemen om aan de nieuwe eisen te (gaan) voldoen en of zij verwacht op tijd klaar te zijn met de inrichting van het nieuwe systeem.</p>	<p>2016 besproken. De betreffende informatienota is bijgevoegd (bijlage 1). We hebben analyses uitgevoerd op de activiteiten van de gemeente waarop op de vennootschapsbelastingplicht van toepassing wordt. Voor Oss gaat het om de activiteiten Afval, Parkeren en het grondbedrijf. Ten aanzien van het grondbedrijf zijn er op landelijk niveau richtlijnen gepubliceerd om de te betalen vennootschapsbelasting te berekenen. Die richtlijnen zijn nog niet allemaal duidelijk of ze zijn op meerdere manieren uit te leggen. De belastingdienst neemt hier op dit moment nog geen standpunten over in. De eerste aangifte dient in 2017 ingediend te worden. De voorbereidingen die hiervoor nodig zijn worden momenteel getroffen. Wij verwachten dat we hier op tijd klaar voor zijn. Wellicht is er dan op onderdelen nog geen duidelijkheid vanuit de belastingdienst. We zullen dan in overleg met onze fiscalist afstemming met de belastingdienst zoeken of zelf standpunten innemen om de aangifte tijdig te kunnen indienen.</p> <p>In de Rekeningcommissie van november kunnen we als hier behoefte aan is een nadere toelichting geven.</p>
<p><b>Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing blz 120</b></p>	
<p><b>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen blz 134</b></p>	
<p>De streefqualiteit Goed is voor centrumgebieden niet gehaald. Graag concreet waarom dat niet zo is.</p>	<p>De winkelcentra kennen de hoge streefqualiteit "Goed" voor het onderhoud en hebben daarnaast een hogere gebruikersdruk dan woongebieden. Uit de metingen blijkt dat op verschillende onderdelen nog niet aan het gewenste onderhoudsniveau kan worden voldaan. Met name op onderdelen die sterker onder invloed staan van gebruik zoals zwerfvuil en vervuiling afvalbakken zijn de scores nog te laag. Intussen zijn in 2016 maatregelen getroffen (o.a. "stofzuiger") om het onderhoudsniveau te verbeteren.</p>
<p><b>Paragraaf financiering blz 139</b></p>	
<p><b>Paragraaf verbonden partijen blz 144</b></p>	
<p>Wat is concreet inhoudelijk de plustaak Basisteam Jeugd en Gezin die wordt ingekocht bij de GGD Hart voor Brabant?</p>	<p>De jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen zijn volwaardig lid van het Basisteam Jeugd en Gezin, naast hun werk in de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De jeugdverpleegkundigen worden net als de andere collega's in het BJJ in casussen ingezet. Het gaat vooral om casussen waarbij hun expertise vanuit de JGZ gebruikt kan worden. Daarnaast worden ook SOV (sociale vaardigheidstrainingen) en Kies (kind in echtscheidingsituaties) trainingen binnen deze uren uitgevoerd. De jeugdartsen zijn de verbindingsofficier met de huisartsen en brengen daarnaast hun medische expertise bij casuïstiek in.</p>
<p>Wat is concreet inhoudelijk de plusteken Stevig Ouderschap die wordt ingekocht bij dezelfde GGD?</p>	<p>Alle gezinnen met een pasgeborene worden door middel van een vragenlijst gescreend op een verhoogd risico op opvoedingsproblematiek met als gevolg verwaarlozing, stress en/of overspannenheid bij jonge ouders. Doel van de interventie is het voorkomen van ernstige opvoedingsproblemen, waaronder kindermishandeling. Bij de gezinnen die een verhoogd risico lopen wordt een interventie aangeboden bestaande uit zes huisbezoeken verdeeld over 18 maanden. Daarnaast kunnen ketenpartners in de prenatale fase of na de geboorte bij de jeugdgezondheidszorg een</p>

	<p>signaal afgeven wanneer ze contact hebben met gezinnen die een verhoogd risico lopen. Het programma wordt uitgevoerd door interventieverpleegkundigen; dit zijn jeugdverpleegkundigen die hiervoor zijn opgeleid. Het gaat dus om een preventief ondersteuningsprogramma.</p>
<p>Is de uitspraak dat Noordoost-Brabant DE topregio wordt een wensuitspraak of is die uitspraak gebaseerd op vastgelegde conclusies? In dat laatste geval graag inzicht in die vastgelegde conclusies.</p>	<p>Het is de gezamenlijk ambitie (=wensuitspraak) van de partijen die in de regio actief zijn, om van de regio Noordoost Brabant De topregio in Agrofood te laten zijn. Het is een ambitie die richting geeft aan de activiteiten die worden ondersteund.</p>
<p>Betreft het convenant Brabant-noordoost meer dan alleen Agrifood Capital? Zo ja, wat meer en waarom wordt dat niet onder het kopje betrokkenheid genoemd?</p>	<p>Het convenant Brabant-noordoost betreft de overheidssamenwerking binnen de regio Noordoost Brabant. Agrifood Capital is de merknaam waaronder deze regio naar buiten treedt. Daarnaast is er een Stichting en een BV onder de naam Agrifood Capital – daarbinnen werken de ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden met elkaar samen (triple helix). De samenwerking Noordoost Brabant &amp; Stg. Agrifood Capital richten zich gezamenlijk op een excellente arbeidsmarkt (People), krachtige bedrijvigheid (Business), betekenisvolle vernieuwingen (Innovation) en een aantrekkelijke woon-werkomgeving (Basics).</p>
<p><b>Paragraaf grondbeleid blz 158</b></p>	
<p>Bij de ontwikkeling van de woningmarkt wordt een positief beeld neergezet, terwijl er juist steeds meer berichten verschijnen over een toekomstige nieuwe "huizenmarkt-bubble". Vanwaar dit positief beeld?</p>	<p>Zoals vermeld in het najaarsbericht, zien we sinds halverwege 2013 een langzame opleving van de woningmarkt in Oss. Dit blijkt ook uit de regionale verkoopcijfers van de NVM en uit de geluiden van de lokale makelaars. Ten opzichte van het gemiddelde van Nederland lopen we echter nog wel achter. Verkoopstijgingen zoals je nu wel ziet in de grote steden in de Randstad, in Nijmegen en 's-Hertogenbosch, zien we in Oss niet. De verkooptijd van een woning is ook in Oss sterk teruggelopen, zij het dat die ten opzichte van het landelijk gemiddelde nog 1½ keer zo lang is.</p> <p>Ook qua prijs zien we nu eindelijk een langzame opleving. In Nederland is de prijs van een woning sinds het tweede kwartaal 2013 weer aan het stijgen. In Oss zien we die stijging pas twee jaar later optreden. Bij de recente herziening van de grondexploitaties hebben we bij een aantal plannen zelfs nog de grondprijs lager vastgesteld. Voor de komende jaren verwachten we een beperkte stijging van de grondprijs van 1% per jaar.</p> <p>De woningmarkt in Oss verbetert. De stijging is langzaam. In onze exploitaties gaan wij mee met deze langzame stijging.</p>



*Woningprijsontwikkelingen afgelopen jaar, bron Calcasa*

Paragraaf lokale heffingen blz 169

Paragraaf bedrijfsvoering blz 174

Paragraaf Integraal Voorzieningenbeleid (IVB) blz 176

<b>Paragraaf investeringsplan blz 182</b>	
<p>Naar aanleiding van de technische vraag vanuit de raad hierbij een toelichting op het meerjarig investeringsplan (MIP) maatschappelijk vastgoed.</p> <p>Het meerjarig investeringsplan zijn de investeringen in grootschalige renovatie of vervangende nieuwbouw van maatschappelijk vastgoed (onderwijs, sport en ontmoeten) voor de komende 4 jaar. Het MIP is onderdeel van de programmabegroting. In de paragraaf Investeringsplan staat een totaal overzicht van deze investeringen, te herkennen aan de toevoeging (mip).</p> <p>De raad heeft in de programmabegroting 2016-2019 de eerste integrale MIP vastgesteld. De uitgangspunten hebben we toen vastgelegd in de IVB-paragraaf. Theoretisch moeten we na 40 jaar een gebouw grootschalig renoveren of vervangen met nieuwbouw. Op basis van het Integraal voorzieningenbeleid werken we samen met inwoners en professionals adviezen per gebied uit waardoor we niet alle huidige vierkante meters terug hoeven te bouwen. Maar gezamenlijk kijken hoe we minder meters vastgoed realiseren zodat gebouwen van gemeente en overige partijen beter worden benut en deze gebouwen gezonde exploitaties krijgen.</p> <p>In de hoofdstukken van de verschillende programma's (programma 2, 3 en 4) stonden de (verwachte) investeringen in onderwijs, sport en ontmoeten en veiligheid tot en met 2019. In het programma 3 voorzieningen (sport en ontmoeten) werd het totaal bedrag genoemd voor de periode tot 2019, zijnde 18,5 mln euro.</p> <p>Het MIP wordt jaarlijks geactualiseerd in de programmabegroting. Planningen worden bijgewerkt en we voegen een extra jaar toe. Dat doen we op basis van de lange termijn adviezen uit de voorzieningenkaarten (die een doorkijk tot 2030 geven), de leerlingenprognoses en andere relevante ontwikkelingen. Deze wijzigingen worden toegelicht in het betreffende programma, de ontwikkelingen lichten we toe in de paragraaf IVB, waarna in de paragraaf Investeringsplan weer een nieuw totaal overzicht ontstaat.</p> <p>Na het vaststellen van de programmabegroting gaan we de investeringen verder uitwerken in scenario's. Dit doen we in de uitwerking van de voorzieningenkaarten. Inwoners en professionals adviseren hierbij (op basis van gebiedsbudgetten). Hier komen investeringsbesluiten uit, die we voorleggen aan de gemeenteraad.</p>	
<b>Bijlage 1 Voortgangsrapportage Integraal Uitvoeringsprogramma (IUP) openbare ruimte blz 189</b>	
<b>Bijlage 2 Overzicht incidentele baten en lasten blz 192</b>	
<b>Bijlage 3 Budgettair neutrale wijzigingen blz 195</b>	
<b>Bijlage 4 Uitkomsten septembercirculaire 2016 blz 197</b>	
<b>Bijlage 5 Financieel overzicht totale begroting blz 200</b>	
<b>Bijlage 6 Financieel overzicht totale begroting volgens taakvelden blz 205</b>	
<b>Bijlage 7 Toelichting financiële effecten wijzigingen BBV blz 209</b>	

## TECHNISCHE VRAGEN NOTA RESERVES 2016

Vraag	Antwoord
<p>Voor Heesch West is een voorziening en een reserve genoemd, gebaseerd op de kennis van een paar weken geleden. Nu is er nieuwe informatie over de toegestane ontwikkeling van Heesch West.</p> <p>Wat zou de voorziening en de reserve moeten zijn met de kennis van nu?</p>	<p><b>Financiële consequenties ontwikkeling Heesch West</b></p> <p>In de recente ontwikkelingen blijft de uitgifte van 76 ha bedrijfsbestemming het uitgangspunt. Omdat in de regionale afspraken een fasering is afgesproken en deze ook als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen gaat worden, zal dit consequenties hebben voor de grondexploitatie. Door in eerste instantie een bestemmingsplan te maken met 50 ha bedrijfsbestemming en daarna 26 ha vraaggericht te ontwikkelen, krijgen met name de laatste 26 ha een andere waardering. Deze 26 ha zullen conform de BBV-regeling (Besluit Begroting en Verantwoording) voorzichtigheidshalve gewaardeerd worden op basis van de huidige, agrarische bestemming. Dit levert een extra nadeel op, dat wij nu ramen op ca € 25 miljoen (tlv 's-Hertogenbosch € 14,5 miljoen, tlv Oss € 7,5 miljoen en tlv Bernheze € 3 miljoen). In de gekozen opzet betreft dit, zo is onze intentie, een tijdelijke situatie. Zodra de 26 ha daadwerkelijk worden ontwikkeld, zal dit extra nadeel weer geheel of gedeeltelijk terugverdiend kunnen worden. Het extra nadeel komt bovenop de reeds door de drie gemeenten getroffen verliesvoorziening van € 18,7 miljoen.</p> <p>Voor de gemeente Oss komt 30% van het extra nadeel neer op € 7,5 miljoen. Dit nadeel wordt ten laste gebracht van de algemene reserve van de gemeente en wordt toegevoegd aan de voorziening. Het effect op de risicoreserve is op dit moment nog niet aangegeven. Hiervoor is eerst een meer gedetailleerde berekening van de nieuwe situatie nodig. Bij de jaarrekening 2016 zal dit duidelijk zijn.</p>
<p>Wie stelt de minimale ABR van het grondbedrijf vast (1Meuro)?</p>	<p>Dit bedrag is eigen gemeentelijk beleid.</p> <p>In het najaarsbericht is over ABR het volgende opgenomen: De ABR van het grondbedrijf dient om de conjuncturele risico's op te vangen. De minimale ondergrens van de ABR is bepaald op € 1,0 miljoen. Dat bedrag moet beschikbaar blijven, zelfs in het meest negatieve scenario. Bij dit negatieve scenario gaan we uit van de fictie dat alle winstnemingen 50% lager uitvallen. Dit percentage is een combinatie van het vertragen van de verkoop en lagere grondprijzen. Op basis van dit negatieve scenario zou de ABR eind 2020 uitkomen op - € 1,4 miljoen. Dat is dus € 2,4 miljoen te laag.</p> <p>Formeel moet er dus nu een bijstorting in de ABR plaatsvinden. Als we het bedrag van € 2,4 miljoen contant maken naar nu (NCW), zou dat betekenen dat er vanuit de Algemene Reserve een bijstorting plaats moet vinden van € 2,3 miljoen. Deze bijstorting vindt niet plaats. De Algemene Reserve van de gemeente dient nu als achtervang voor het opvangen van de conjuncturele risico's.</p>



<p>ABR grondbedrijf: zou het niet zuiverder zijn de ABR op het gewenste niveau te brengen ten laste van de algemene reserve?</p>	<p>Nee, naar onze mening is het zuiverder om de algemene bedrijfsreserve van de grondbedrijf niet steeds aan te vullen, maar om het beeld van het grondbedrijf te laten zien zoals deze is. De algemene reserve vormt wel de achtervang voor deze reserve. Dit beleid voeren we al jaren en geeft zo een goed beeld van het grondbedrijf.</p>																																										
<p>Er wordt vermeld in de begroting dat de reserves het eigen vermogen van de gemeente zijn. Het eigen vermogen omvat toch meer dan de reserves: ook geactiveerde zaken die afgeschreven zijn. Waar kunnen we vinden wat de waarde daarvan is? Is dit de handelswaarde of is hiervoor een andere basis?</p>	<p>Deze vraag kunnen het beste uitleggen op basis van de jaarrekening 2015. Dit op basis van de daarin gepresenteerde balans.</p> <p style="text-align: right;">Bedragen * € 1.000</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;"><b>ACTIVA</b></td> <td style="text-align: right;"><b>Totaal</b></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;"><b>31-12-2015</b></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;"><b>VASTE ACTIVA</b></td> <td style="text-align: right;"><b>253.769</b></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;">  <b>Immateriële vaste activa</b></td> <td style="text-align: right;"><b>0</b></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;">  <b>Materiële vaste activa</b></td> <td style="text-align: right;"><b>195.236</b></td> </tr> <tr> <td>TL01  Investeringen met een economisch nut:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>    -  Gronden uitgegeven in erfpacht</td> <td style="text-align: right;">12.106</td> </tr> <tr> <td>    -  Overige investeringen met economisch nut</td> <td style="text-align: right;">165.219</td> </tr> <tr> <td>    -  Investeringen met economisch nut, waarvoor heffing geheven kan worden</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>TL02  Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut</td> <td style="text-align: right;">17.911</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;">  <b>Financiële vaste activa</b></td> <td style="text-align: right;"><b>58.533</b></td> </tr> <tr> <td>TL03  Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen</td> <td style="text-align: right;">152</td> </tr> <tr> <td>TL04  Leningen aan woningbouwcorporaties</td> <td style="text-align: right;">750</td> </tr> <tr> <td>TL05  Overige langlopende geldleningen</td> <td style="text-align: right;">53.624</td> </tr> <tr> <td>TL06  Overige uitzettingen met rentetypische looptijd &gt; 1 jaar</td> <td style="text-align: right;">3.090</td> </tr> <tr> <td>TL07  Bijdragen aan activa in eigendom van derden</td> <td style="text-align: right;">917</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;"><b>VLOTTENDE ACTIVA</b></td> <td style="text-align: right;"><b>99.636</b></td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0f2f1;">  <b>Voorraden</b></td> <td style="text-align: right;"><b>64.004</b></td> </tr> <tr> <td>TL08  Specificatie voorraden</td> <td></td> </tr> <tr> <td>    Niet in exploitatie genomen bouwgronden</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>    Onderhanden werk, waaronder grond in exploitatie</td> <td style="text-align: right;">64.004</td> </tr> </table>	<b>ACTIVA</b>	<b>Totaal</b>		<b>31-12-2015</b>	<b>VASTE ACTIVA</b>	<b>253.769</b>	<b>Immateriële vaste activa</b>	<b>0</b>	<b>Materiële vaste activa</b>	<b>195.236</b>	TL01  Investeringen met een economisch nut:		-  Gronden uitgegeven in erfpacht	12.106	-  Overige investeringen met economisch nut	165.219	-  Investeringen met economisch nut, waarvoor heffing geheven kan worden	0	TL02  Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	17.911	<b>Financiële vaste activa</b>	<b>58.533</b>	TL03  Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	152	TL04  Leningen aan woningbouwcorporaties	750	TL05  Overige langlopende geldleningen	53.624	TL06  Overige uitzettingen met rentetypische looptijd > 1 jaar	3.090	TL07  Bijdragen aan activa in eigendom van derden	917	<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>	<b>99.636</b>	<b>Voorraden</b>	<b>64.004</b>	TL08  Specificatie voorraden		Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	Onderhanden werk, waaronder grond in exploitatie	64.004
<b>ACTIVA</b>	<b>Totaal</b>																																										
	<b>31-12-2015</b>																																										
<b>VASTE ACTIVA</b>	<b>253.769</b>																																										
<b>Immateriële vaste activa</b>	<b>0</b>																																										
<b>Materiële vaste activa</b>	<b>195.236</b>																																										
TL01  Investeringen met een economisch nut:																																											
-  Gronden uitgegeven in erfpacht	12.106																																										
-  Overige investeringen met economisch nut	165.219																																										
-  Investeringen met economisch nut, waarvoor heffing geheven kan worden	0																																										
TL02  Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	17.911																																										
<b>Financiële vaste activa</b>	<b>58.533</b>																																										
TL03  Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	152																																										
TL04  Leningen aan woningbouwcorporaties	750																																										
TL05  Overige langlopende geldleningen	53.624																																										
TL06  Overige uitzettingen met rentetypische looptijd > 1 jaar	3.090																																										
TL07  Bijdragen aan activa in eigendom van derden	917																																										
<b>VLOTTENDE ACTIVA</b>	<b>99.636</b>																																										
<b>Voorraden</b>	<b>64.004</b>																																										
TL08  Specificatie voorraden																																											
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0																																										
Onderhanden werk, waaronder grond in exploitatie	64.004																																										

	<b>Uitzettingen met rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</b>	<b>25.426</b>
TL09	Vorderingen op openbare lichamen	13.506
TL10	Rekeningcourant verhouding met niet-financiële instellingen	1.379
TL11	Overige vorderingen	10.541
	<b>Liquide middelen</b>	<b>154</b>
TL12	Specificatie liquide middelen	
	Kassaldi	46
	Banksaldi	108
TL13	<b>Overlopende activa</b>	<b>10.052</b>
	<b>TOTAAL GENERAAL</b>	<b>353.405</b>
	<b>PASSIVA</b>	<b>Totaal</b>
		<b>31-12-</b>
		<b>2015</b>
	<b>VASTE PASSIVA</b>	<b>301.149</b>
	<b>Eigen vermogen</b>	<b>111.765</b>
TL14	Algemene reserve	19.790
TL15	Bestemmingsreserves	87.304
	Nog te bestemmen rekeningresultaat	4.671
	<b>Vorzieningen</b>	<b>24.174</b>
TL16	Specificatie voorzieningen	
TL17	Vorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.843
TL18	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.117
TL19	Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	284
TL20	Vorzieningen vervangingsinvesteringen waarvoor heffing geheven kan worden	7.930
	<b>Vaste schulden met rentetypische looptijd &gt; 1 jaar</b>	<b>165.210</b>
TL21	Specificatie vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar	
	Onderhandse leningen van binnenlandse banken/overige financiële instellingen	161.271
	Door derden belegde gelden	3.939

	<table border="1"> <tr> <td colspan="2"><b>VLOTTENDE PASSIVA</b></td> <td style="text-align: right;"><b>52.256</b></td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</b></td> <td style="text-align: right;"><b>35.454</b></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Overige kasgeldleningen</td> <td style="text-align: right;">14.000</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Banksaldi</td> <td style="text-align: right;">6.273</td> </tr> <tr> <td>TL22</td> <td>Overige schulden</td> <td style="text-align: right;">15.181</td> </tr> <tr> <td>TL23</td> <td><b>Overlopende passiva</b></td> <td style="text-align: right;"><b>16.802</b></td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>TOTAAL GENERAAL</b></td> <td style="text-align: right;"><b>353.405</b></td> </tr> </table> <p>Onder de activa staan al onze bezittingen. Deze splitsen we in de balans uit in vaste activa (bijv. gebouwen e.d.) en vlottende activa. Bij elkaar zijn onze bezittingen € 353.405.000 groot. De activa waarderen we volgens onze verslagleggingsregels in zijn algemeenheid op de verkrijgingsprijs en/of lagere marktwaarde. In de nota investeringsbeleid die in november in de rekeningcommissie wordt besproken worden nader toegelicht hoe we activa waarderen.</p> <p>De andere kant van de balans, de passiva, geeft aan hoe we onze activa financieren. We doen dit of via eigen vermogen (reserves), via voorzieningen of via leningen. Eigen vermogen bestaat zoals bovenstaande balans laat zien uit algemene reserves, bestemmingsreserves en het resultaat van de jaarrekening.</p>	<b>VLOTTENDE PASSIVA</b>		<b>52.256</b>	<b>Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</b>		<b>35.454</b>		Overige kasgeldleningen	14.000		Banksaldi	6.273	TL22	Overige schulden	15.181	TL23	<b>Overlopende passiva</b>	<b>16.802</b>	<b>TOTAAL GENERAAL</b>		<b>353.405</b>
<b>VLOTTENDE PASSIVA</b>		<b>52.256</b>																				
<b>Netto vlottende schulden met rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</b>		<b>35.454</b>																				
	Overige kasgeldleningen	14.000																				
	Banksaldi	6.273																				
TL22	Overige schulden	15.181																				
TL23	<b>Overlopende passiva</b>	<b>16.802</b>																				
<b>TOTAAL GENERAAL</b>		<b>353.405</b>																				
<p>Reserve afvalstoffenheffing: op p.58 worden verschillende bedragen genoemd die we niet helemaal begrijpen: max is 450 keuro, minimum eind meerjarenraming is 985 keuro. Het voorspelde saldo in 2020 is 322 keuro. Kunnen we een toelichting krijgen?</p>	<p>Maximale omvang: bij het vormen van de reserve is besloten dat het plafond van de reserve € 450.000 is. Daarmee kunnen we prijsschommelingen tot 5% opvangen. Als er meer geld in de reserve zit verrekenen we dat in het tarief voor de afvalstoffenheffing.</p> <p>Het bedrag wat opgenomen is als minimum eind meerjarenraming klopt inderdaad niet. Dit is een verkeerd bedrag. Dit bedrag moet gelijk zijn aan het voorspelde saldo in 2020 € 322.000. We zetten de reserve o.a. in op de extra lasten van de investering in ir. Diddewerf af te dekken.</p>																					
<p>Reserve volkshuisvesting: er wordt geen storting verwacht na verkoop van de woning Potgieterstraat. Wordt verwacht dat de 82 keuro geheel geconsumeerd wordt door het project?</p>	<p>De 82k wordt inderdaad geheel door het project gebruikt. Nodig voor renoveren woning tot nul-op-de-meter-woning.</p> <p>Daarna zal de woning nog een jaar als demo-woning in gebruik zijn.</p> <p>In 2018 verwachten we de woning te verkopen. Via de verkoopopbrengsten verwachten we ook onze investering terug te verdienen.</p> <p>In ieder geval de 82k en tenminste ook een groot deel van de aankoopkosten. Uiteindelijk verwachten we een negatief saldo op de woning van circa 30k.</p>																					

<p>p. 67 de gemeenteraad heeft besloten dat er 545 uit de algemene reserve kan worden gehaald. Toch wordt er maar 360 keuro als storting genoemd. Gaarne overwegingen.</p>	<p>Het project bestaat uit meerdere fasen. Besloten is om voor de eerste fase een bedrag uit de algemene reserve te halen. Dit betreft een bedrag van € 360.000.  In het raadsvoorstel is het volgende opgenomen:  “De totale kosten voor voorbereiding à € 545.000,- ten laste te brengen van de algemene reserve en het deel van de opbrengst van het windpark ter grootte van de voorgefinancierde voorbereidingskosten te zijner tijd terug te storten in de algemene reserve. Voor de eerste fase van de voorbereiding een bedrag van € 360.000,- beschikbaar te stellen en dit bedrag te storten in de reserve ‘Ontwikkeling windpark’.”</p>																
<p>Kan er een overzicht gemaakt worden van kosten project sheddaken: afgeboekte voorzieningen + opgenomen reserve + kosten aanpassing bestrating rondom sheddaken</p>	<p>Het project sheddaken - als onderdeel van het project Bergh Kwartier- is destijds aangekocht met als ontwikkelingsrichting nieuwbouw voor het Museum Jan Cunen, woningbouw en/of commerciële ruimten (huisvesting creatieve bedrijven). De investeringen zijn destijds hierop ook afgestemd. De beoogde ontwikkelopties bleken echter niet uitvoerbaar/haalbaar met als resultaat geen concrete plannen en een relatief hoge boekwaarde. Toen is gestart met een tender om te komen tot herbouw van het sheddakencomplex. Hiervoor is een partij geselecteerd die hiervoor een ontwerp en exploitatiemodel heeft uitgewerkt. Op basis van de tender is besloten de boekwaarde af te boeken ter hoogte van € 856.857,--. Hiervan komt € 705.675 ten laste van de Algemene Reserve (MARAP 1) en € 151.182 ten laste van de Algemene Reserve Bouwgrondexploitaties.</p> <p>Met het oog op de uitvoering van Sheddaken zijn thans de volgende kosten en baten begroot:</p> <table border="1" data-bbox="721 778 1411 1145"> <tr> <td colspan="2"><b>Kosten</b></td> </tr> <tr> <td>Plankosten</td> <td>€ 87.000</td> </tr> <tr> <td>Aanhechting openbare ruimte</td> <td>€ 103.000</td> </tr> <tr> <td>Planschade</td> <td>€ 75.000</td> </tr> <tr> <td>Tijdelijk beheer</td> <td>€ 26.000</td> </tr> <tr> <td><b>Totaal</b></td> <td><b>€ 291.000</b></td> </tr> <tr> <td colspan="2"><b>Opbrengsten</b></td> </tr> <tr> <td>Verkoop Sheddaken</td> <td>€ 209.000</td> </tr> </table> <p>Hiermee kan het project ten uitvoer worden gebracht. Het eventueel niet doorgaan hiervan resulteert, afhankelijk van de invulling, niet direct tot extra kosten.  Wat betreft het openbaar gebied is er in de programmabegroting € 400.000 opgenomen in 2017 voor het creëren van een aantrekkelijke looproute langs het sheddakencomplex (p. 70 programmabegroting). Daarnaast is er in de grondexploitatie nog circa 103.000 opgenomen voor aansluiting openbaar gebied (zie bovenstaand overzicht).</p>	<b>Kosten</b>		Plankosten	€ 87.000	Aanhechting openbare ruimte	€ 103.000	Planschade	€ 75.000	Tijdelijk beheer	€ 26.000	<b>Totaal</b>	<b>€ 291.000</b>	<b>Opbrengsten</b>		Verkoop Sheddaken	€ 209.000
<b>Kosten</b>																	
Plankosten	€ 87.000																
Aanhechting openbare ruimte	€ 103.000																
Planschade	€ 75.000																
Tijdelijk beheer	€ 26.000																
<b>Totaal</b>	<b>€ 291.000</b>																
<b>Opbrengsten</b>																	
Verkoop Sheddaken	€ 209.000																

